

ธำมมวชิรญาณ

พระเทพวิฑฒน (หลวงปู่ชุนทร ปรินิพพาน)

เนื่องในงาน

พระราชทานเพลิงศพครูใหญ่เป็นกรณีพิเศษ

พระเทพวิฑายาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ)

ณ ศูนย์ประชุมอเนกประสงค์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยขอนแก่น

และฌาปนสถานชั่วคราว วัดหนองแวง พระอารามหลวง

บริเวณด้านหลังพุทธมณฑลอีสาน

(๒๑-๓๐ มกราคม ๒๕๖๒)

ปฐมบท

หนังสือ อาจารย์ยานุสรณ์ จัดทำขึ้นเนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพครูใหญ่เป็นกรณีพิเศษ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ ซึ่งในปีนี้ พระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ) เป็นครูใหญ่ร่างหนึ่งในจำนวนทั้งหมด ๖๔๗ ร่าง จากการที่ท่านได้มีเจตจำนงอันแน่วแน่ในการบริจาคร่างกายเป็นครูใหญ่ให้แก่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ “กุจะขอเป็นครูใหญ่แบบให้ผ้า” และได้เขียนพินัยกรรม รหัสหมายเลข ๓๖ / ๐๐๖ เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๓๖ ซึ่งหลังจากลงลายมือชื่อแล้ว ท่านได้เปล่งวาจาว่า “สำเร็จแล้ว” ถึง ๓ ครั้ง โดยในพินัยกรรมนั้นยังได้ระบุถึงการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลศพไว้ด้วยว่า “... ให้จัดอย่างเรียบง่าย ... ประกอบพิธีเช่นเดียวกับที่วัดจัดให้แก่อาจารย์ใหญ่ของนักศึกษาแพทย์ประจำปี ...”

พระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ) อดีตเจ้าอาวาสวัดบ้านไร่ และที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๑๑ ผู้เปี่ยมเมตตาต่อพุทธศาสนิกชนทุกเพศ ชั้น วรรณะ อย่างเท่าเทียมกัน เป็นผู้ทรงคุณอันวิเศษทั้งด้านคันถธุระ และวิปัสสนาธุระครบถ้วน เป็นผู้ละแล้วซึ่งกิเลสทั้งปวง เป็นแบบอย่างของผู้ประพฤติดีประพฤติชอบ ดังที่ท่านได้กล่าวว่า “*กูก็มีความเพียร ความสมถะ ความศรัทธา มีเมตตา มีศีล มีความรักเพื่อนมนุษย์ และมีธรรมะในหัวใจ*” และว่า “*กูไม่ต้องการอะไรอีกแล้ว เพราะกูมีทุกอย่างแล้ว*” ซึ่งท่านได้ปฏิบัติให้เห็นโดยการ “ให้” อย่างไม่มีเงื่อนไขเสมอมา จวบจนวาระสุดท้ายที่เหลือเพียงสรีระ ก็ยังได้มอบให้เป็นครูใหญ่ เพื่อการศึกษาวิชาด้านการแพทย์ให้เป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติต่อไป

ดังนั้น เพื่อเป็นการระลึกถึงคุณธรรมอันงดงามของพระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงได้จัดทำหนังสือ อาจารย์ยานุสรณ์ ขึ้นเพื่อประมวลเรื่องราวของหลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ เป็นชีวประวัติ และโดยเฉพาะเรื่องราวเกี่ยวกับอาการอาพาธ ตลอดจนการปฏิบัติกับร่างครูใหญ่หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ และการดำเนินงานตามพินัยกรรมที่ท่านจัดทำไว้อย่างเคร่งครัด และเหมาะสมกับคุณงามความดีของท่านที่มีต่อพุทธศาสนาและวงการแพทย์อย่างแท้จริง

สารจากอธิการบดี

พระเทพวิฑฒาคม (หลวงพ่อคุณ ปรีสุทโธ) อดีตเจ้าอาวาสวัดบ้านไร่ อำเภอตาบ่ขุนทด จังหวัดนครราชสีมา พระเกจิอาจารย์ผู้มีความเมตตาและมีคุณูปการต่อประเทศชาติ ท่านได้จัดสร้างโรงพยาบาลถึง ๓ แห่ง ตลอดจนโรงเรียน วิทยาลัย และอื่น ๆ อีกมากมาย นอกจากนี้ ยังได้บริจาคเงินทองเพื่อช่วยเหลือสาธารณสุขและสาธารณกุศลต่างๆ อย่างต่อเนื่อง แม้กระทั่งสรีรสังขารของท่านก็เมตตาบริจาคเป็นครูใหญ่ให้นักศึกษาแพทย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นองค์ความรู้ในการช่วยเหลือชีวิตมวลมนุษยชาติ

ขามมหาวิทยาลัยขอนแก่นในฐานะที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินตามเจตนารมณ์ของพระเทพวิฑฒาคม (หลวงพ่อคุณ ปรีสุทโธ) ที่บันทึกไว้ในพินัยกรรม มีความซาบซึ้งและสำนึกในเมตตาของหลวงพ่อเป็นอย่างยิ่ง ได้ดำเนินตามเจตนารมณ์ของท่านทุกขั้นตอน นับตั้งแต่เมื่อท่านได้มรณภาพเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ได้ประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ ศูนย์ประชุมอเนกประสงค์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยขอนแก่น และได้ประกอบพิธีมอบสรีรสังขารให้ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ เพื่อเข้าสู่กระบวนการศึกษาในฐานะ “ครูใหญ่” ของนักศึกษาแพทย์ เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และหลังจากเสร็จสิ้นการศึกษาของนักศึกษาแพทย์แล้ว ได้จัดพิธีสวดพระอภิธรรมร่วมกับครูใหญ่ท่านอื่น รวมจำนวน ๖๔๗ ร่าง ณ ศูนย์ประชุมอเนกประสงค์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยขอนแก่น และประกอบพิธีพระราชทานเพลิงศพครูใหญ่เป็นกรณีพิเศษ พระเทพวิฑฒาคม (หลวงพ่อคุณ ปรีสุทโธ) ที่ฌาปนสถานชั่วคราววัดหนองแวง พื้นที่ด้านหลังพุทธมณฑลอีสาน ในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ และประกอบพิธีลอยอังคารและอัฐิในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ ณ แม่น้ำโขง จังหวัดหนองคาย ตามเจตนารมณ์ของหลวงพ่อต่อไป

แม้วันนี้หลวงพ่อคุณ ปรีสุทโธ ละสังขารไปแล้วแต่คำสอนอันเรียบง่าย วัตรปฏิบัติที่ดีงาม เมตตาที่สูงส่งของท่านยังคงอยู่ในใจของพุทธศาสนิกชนคนไทยและขามมหาวิทยาลัยขอนแก่นตลอดไป

รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย
อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

สารบัญ

ปฐมบท

สารจากอธิการบดี

พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ ๑

ชีวประวัติพระเทพวิทยาคม (หลวงปู่คุณ ปริสุทฺโธ) ๔

ชาติกำเนิด ๔

อุปสมบท บวชเรียน ๘

ปราชญ์แห่งที่ราบสูง ๑๑

สมณศักดิ์ ๑๒

เมตตาจิตอันยิ่งใหญ่ ๑๓

เอกลักษณ์หลวงปู่คุณ ๑๔

ประวัติการรักษาหลวงปู่คุณ ๑๕

จริยวัตรหลวงปู่คุณ ๒๒

การเลิกบวช ๒๒

บำเพ็ญทานบารมีที่ยิ่งใหญ่ ๒๓

ชีวิตที่ถูกหล่อหลอมสู่ความเป็นครู ๒๔

บนเส้นทางของความเป็นครู ๒๕

วาระสุดท้ายและพินัยกรรม ๒๗

รวมภาพแห่งความทรงจำวันมรณภาพหลวงปู่คุณ ๓๐

การเรียนการสอนจากร่างครูใหญ่หลวงปู่คุณ ๕๒

โอวาทธรรมคำสอนของหลวงปู่คุณที่จะคงอยู่ในใจตลอดไป ๕๖

ความรู้สึกของตัวแทนนักศึกษาต่อครูใหญ่หลวงปู่คุณ ๖๖

เหรียญโปรยทาน “ดอกคุณบุญ” ๖๗

ทานบารมีมรรควิธีสุโพธิญาณ ๖๙

หีบบรรจุสรีระสังขารพระเทพวิทยาคม ๗๕

ฌาปนสถานชั่วคราววัดหนองแขวงพระอารามหลวง ๗๘

อนุสรณ์สถานพระเทพวิทยาคม ๘๒

ปัจฉิมบท ๘๙

พระมหากษัตริย์คุณ ในพระบรมราชจักรีวงศ์

ในสมัยที่พระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ) พระเกจิอาจารย์ที่เคารพศรัทธาของคนทั้งประเทศ เป็นเจ้าอาวาสวัดบ้านไร่ ทำให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป เพราะท่านเป็นพระที่เปี่ยมด้วยเมตตา เข้าถึงชาวบ้านทุกระดับชั้น ด้วยวิธีการสั่งสอนอบรมที่เข้าใจได้ง่าย ทำให้วัดบ้านไร่ ตำบลกุดพิมาน อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ได้รับพระมหากษัตริย์คุณจาก

พระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์ ในการเสด็จพระราชดำเนินมาบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ และเสด็จพระราชดำเนินมานมัสการหลวงพ่อคุณตามวาระโอกาสต่างๆ ดังเช่นครั้งที่วัดบ้านไร่ได้สร้างพระอุโบสถหลังใหม่ และจะได้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ที่บุษบกเหนือพระอุโบสถนั้น ในครั้งนั้นพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีบรรจุ และอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุขึ้นประดิษฐาน ณ บุษบกเหนือพระอุโบสถ วัดบ้านไร่ ณ วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๓๘ และได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพสกนิกรที่มาเฝ้ารับเสด็จฯ อยู่จนพลบค่ำ ยังความปลาบปลื้มแก่พวงพสกนิกรเป็นอย่างยิ่ง และก่อนเสด็จพระราชดำเนินกลับ พระองค์ได้ประนมหัตถ์นมัสการลาหลวงพ่อคุณ ซึ่งตามเสด็จฯ อยู่โดยตลอด หลวงพ่อคุณได้รวบพระหัตถ์ของพระองค์ไว้แน่น พร้อมทั้งกำหนดจิต และอธิษฐานในใจถวายพระพรว่า
สุคติ สุคติ สุคติ

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐
ขณะดำรงพระยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีตักน้ำมนต์อุโบสถวัดบ้านไร่
เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๖

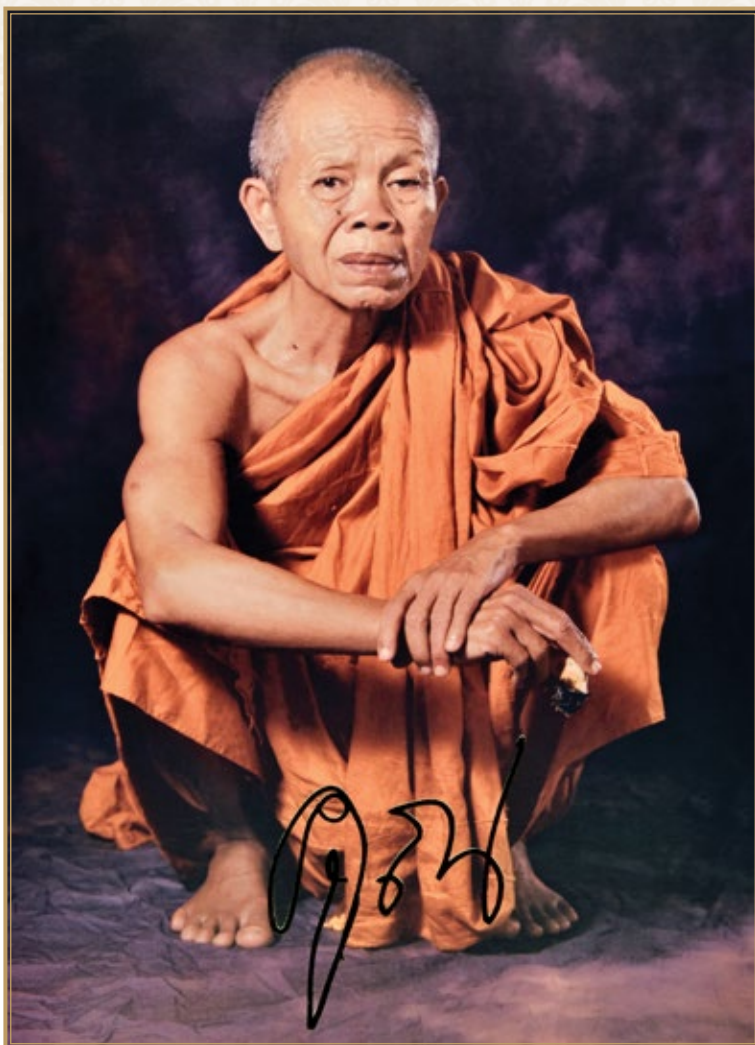
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธียกช่อฟ้า เททองหล่อพระประธาน
ณ วัดบ้านไร่ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๕

พระบรมวงศานุวงศ์อีกหลายพระองค์ ได้เสด็จไปนมัสการหลวงพ่อกุณที่วัดบ้านไร่
อาทิ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ
พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา
ทุลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี ฯลฯ

ชีวประวัติ

พระเทพวิฑายาคม (คุณ ปริสุทฺโธ)

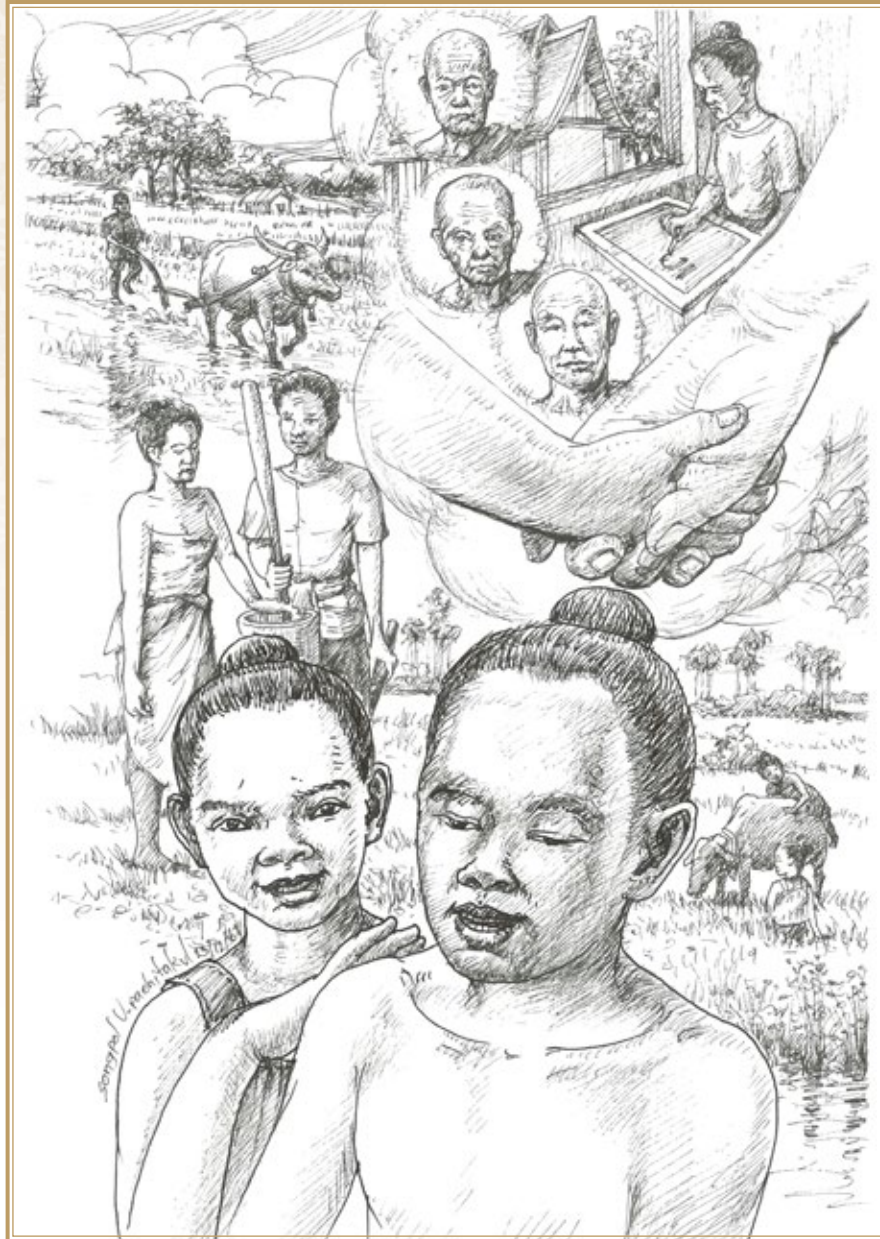
พระเกจิอาจารย์ อดีตเจ้าอาวาสวัดบ้านไร่ และอดีตที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๑๑

ชาติกำเนิด

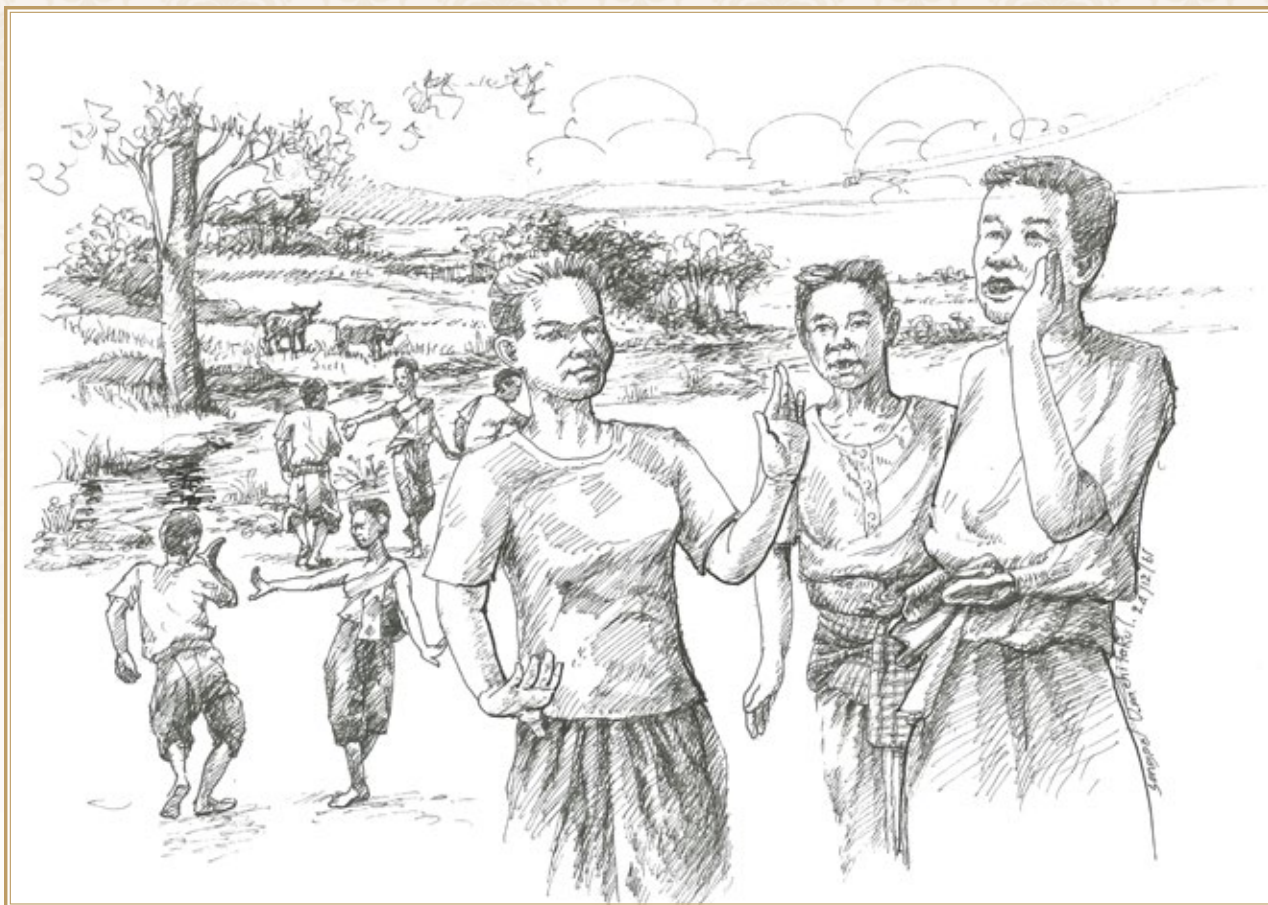
คุณ ฉัตรพลกรัง (หลวงพ่อกุณ) เกิดเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๖ ตรงกับแรม ๑๐ ค่ำ เดือน ๑๐ ปีกุน ที่บ้านไร่ หมู่ที่ ๖ ตำบลกุดพิมาน อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เป็นบุตรชาย คนโตของนายบุญ และ นางขาว ฉัตรพลกรัง ซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นครอบครัวชาวนา มีน้องสาว ร่วมบิดามารดาสองคน คือ นางคำมั่น วงษ์กาญจนรัตน์ และ นางทองหล่อ เพ็ญจันทร์

ชีวิตในวัยเด็ก

โยมแม่เสียชีวิตตั้งแต่หลวงพ่อยุ่ได้ ๑๑ ขวบ โยมพ่อได้นำไปฝากเป็นศิษย์วัดบ้านไร่เพื่อให้เรียนหนังสือกับพระสงฆ์ อาจารย์เชื่อม วิธโร พระอาจารย์ฉาย และ พระอาจารย์หลี พระอาจารย์ที่วัด ทั้งสามท่านตั้งใจสอนอย่างจริงจัง ทั้งวิชาภาษาไทย ภาษาขอม ทั้งยังสอนวิชาคานาคานาคม เพื่อป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ไปด้วย ทำให้หลวงพ่อตั้งใจเรียนจนได้มีความรู้มาตั้งแต่บัดนั้น

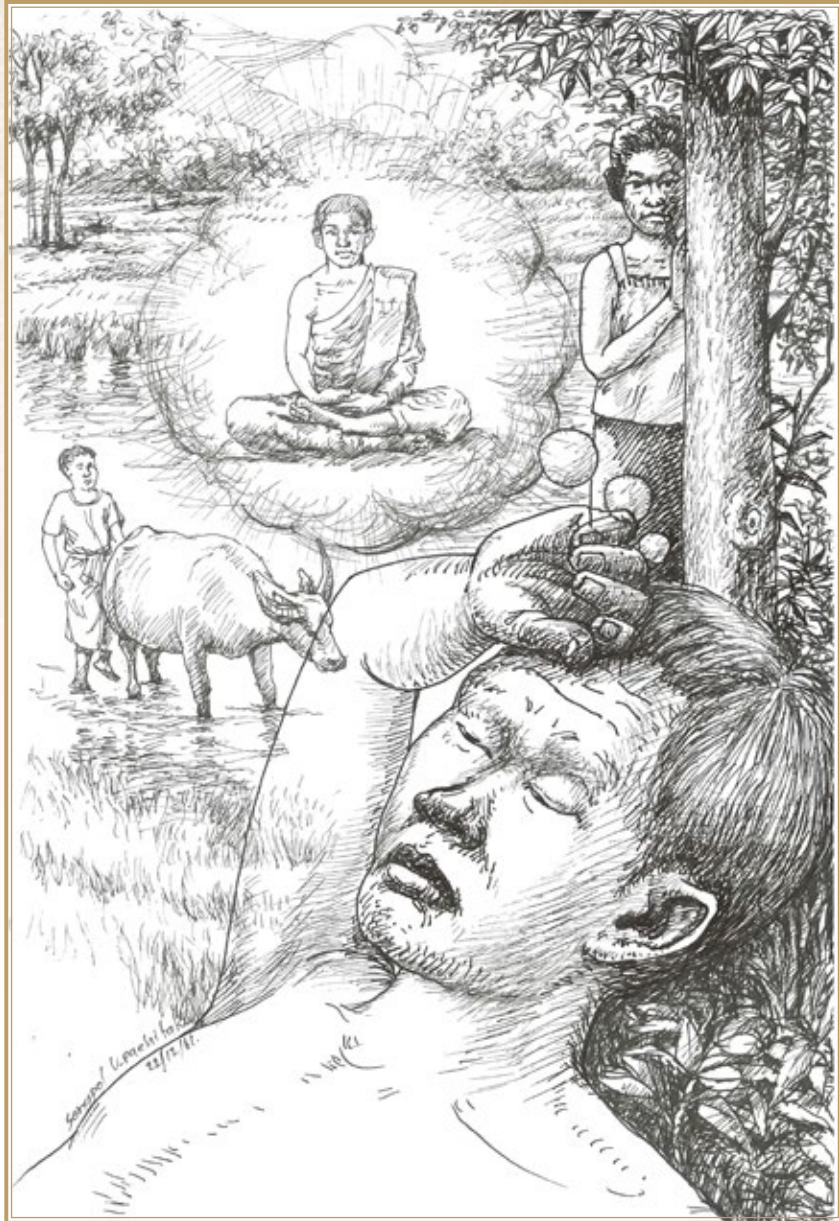
ชีวิตในวัยรุ่น

ในวัย ๑๖ ปี หลวงพ่อได้ออกจากวัดบ้านไร่ไปอยู่ในความอุปการะของนายชายและนายสะไก หลวงพ่ออยากเป็นนักแสดงเพลงโคราช หรือที่เรียกว่า หมอเพลง ตามความนิยมของหนุ่มสาวโคราช สมัยนั้น จึงได้เดินทางด้วยเท้า ๕ วัน ๕ คืน พร้อมคนในหมู่บ้านจำนวนหนึ่งไปยังบ้านมะระ ตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง ฝากตัวเป็นลูกศิษย์ครูสน ได้ความรู้และบทเพลงเกี่ยวพาราสีจากครูมาหนึ่งบท จากนั้นได้ตัดสินใจลาครูกลับบ้าน

หลวงพ่อยากคบนักเลงดูบ้าง นักเลงสมัยนั้นเป็นที่เกรงขาม ได้รับการยอมรับและยกย่องว่าเป็นผู้ยิ่งใหญ่ จึงได้ลองคบกับนักเลงโตตามหมู่บ้าน นักเลงเหล่านั้นนอกจากจะทำตัวเกะกะระรานผู้อื่นแล้ว ยังลักขโมยสัตว์เลี้ยงอย่างวัวควายไปฆ่าชำแหละเนื้อมาแบ่งปันกันอีกด้วย แต่เดชบุญที่หลวงพ่ोजิตสำนึกที่ดั่งาม สามารถแยกแยะความดีความเลวได้ จึงไม่ได้ถลำตัวและรักษาตนให้รอดพ้นจากวัยอันตรายได้อย่างปลอดภัย

ชีวิตชานา

นายชายและนายสะใภ้มีอาชีพทำนา เป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงกายเป็นหลัก หลวงพ่อได้ช่วยน้ำทั้งสองทำงานตามกำลังความสามารถโดยตลอด จนวันหนึ่งร่างกายที่ปวดระบมไปทั้งตัวจนสุดที่จะทนได้ จึงได้ทอดกายนอนพาดบนคันนาเป็นเวลานาน ได้ยินนายสะใภ้พูดว่า “ถ้าไม่ไหวก็ไปบวชเสียไป” หลวงพ่อจึงตอบไปว่า “น้ำคอยดูเด้อ หากฉันได้บวชแล้ว ขอรับรองว่าฉันจะไม่ยอมซีกเป็นอันขาด จะบวชจนตายเลยแหละ”

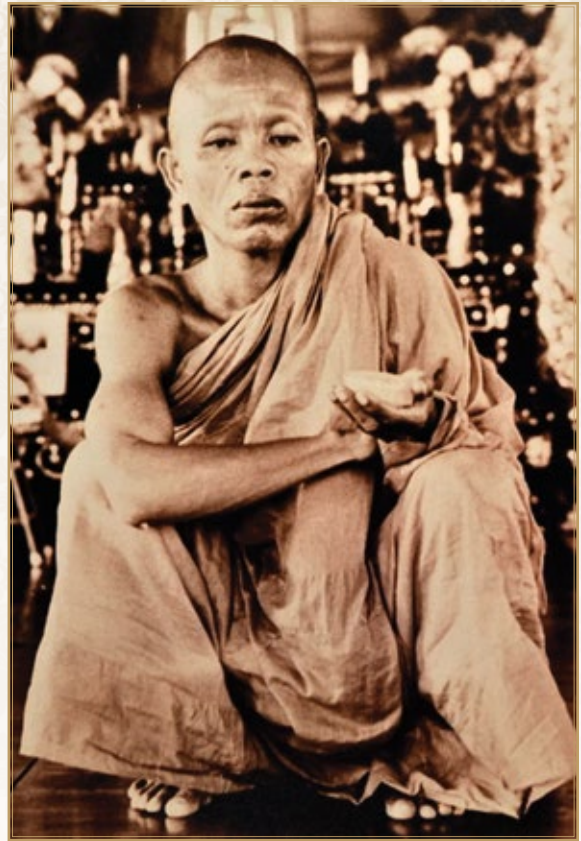

อุปสมบท บวชเรียน

เมื่ออายุได้ ๒๑ ปี ได้อุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดถนนหักใหญ่ ตำบลกุดพิมาน อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ (บางตำราระบุว่า ๒๔๘๖) เดือน ๖ ปีวอก พระครูวิจารณ์ติกิจ อดีตเจ้าคณะอำเภอด่านขุนทด เป็นพระอุปัชฌาย์ พระอาจารย์สุข วัดโคกรักษ์ เป็นกรรมวาจาจารย์ พระอุปัชฌาย์ (พระครูวิจารณ์ติกิจ) ให้ฉายาว่า *ปริสุทฺโธ* หลวงพ่อได้ศึกษาพระธรรมวินัยจากหลวงพ่อกง พุทธสโร และเป็นศิษย์หลวงพ่อแดงที่มีชื่อเสียงด้านวิปัสสนากัมมัฏฐาน ซึ่งหลวงพ่อได้ตั้งใจฝึกปฏิบัติเป็นอย่างดีและสม่ำเสมอ

หลังจากนั้น ท่านได้ฝากตัวเป็นศิษย์หลวงพ่อแดง วัดบ้านหนองโพธิ์ ตำบลสำนักตะคร้อ อำเภอด่านขุนทด ซึ่งเป็นพระนักปฏิบัติด้านคันถธุระ และวิปัสสนาธุระ อย่างเคร่งครัด และเป็นพระเกจิอาจารย์ที่เรืองวิทยาคม เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาทั่วไป หลวงพ่อคุณได้ตั้งใจจำเรียน พระธรรมวินัย และปรณนิบัติรับใช้หลวงพ่อแดงมานาน จนหลวงพ่อแดงได้นำท่านไปฝากตัวเป็นศิษย์หลวงพ่อคง พุทธสโร ซึ่งเป็นสหายที่มักแลกเปลี่ยนธรรมะและวิชา อาคมต่างๆ กันอยู่เสมอ หลวงพ่อคุณจึงได้เรียนวิชาทั้ง ทางธรรมและทางไสยศาสตร์ เป็นการสอนพระธรรมคู่ กับการปฏิบัติพระกัมมัฏฐาน เน้นการมีสติ ระลึกรู้ พิจารณาอารมณ์ต่าง ๆ ที่มากระทบและให้เกิดการรู้เท่า ทันในอารมณ์นั้น และสอนพระกัมมัฏฐานโดยใช้หมวด อนุสติ ด้วยการกำหนดความตาย เป็นอารมณ์ (มรณสติ) เพื่อให้เกิดการรู้เท่าทัน ไม่หลงในอารมณ์ รูป รส กลิ่น

เสียง ไม่ประมาทในความโลภ โกรธ หลง จนมีความรู้ชำนาญในการปฏิบัติธรรมเป็นอย่างดี หลวงพ่อคง จึงแนะนำให้หลวงพ่อคุณออกธุดงค์จาริกไปตามป่าเขา เพื่อฝึกปฏิบัติธรรมขั้นสูงต่อไป

หลวงพ่อคุณได้เดินธุดงค์จากเขตจังหวัดนครราชสีมา และไกลออกไปเรื่อย ๆ จนถึงป่าลึกในประเทศ กัมพูชาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อทำความเพียรให้หลุดพ้นจากกิเลส ตัณหาและ

อุปาทานทั้งปวง ก่อนจะกลับวัดบ้านไร่ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ และได้เริ่มบูรณะพัฒนาวัด บ้านไร่ จากการชวนชาวบ้านช่วยกันตัดไม้ มาสร้างอุโบสถ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ (ซึ่งต่อมา ได้รื้อสร้างใหม่ ได้สำเร็จในปี พ.ศ. ๒๕๓๘) หลังจากนั้นหลวงพ่อคุณได้มีส่วนสำคัญใน การขุดสระน้ำ สร้างกุฏิสงฆ์ ศาลาการเปรียญ ในวัดบ้านไร่ และได้บริจาคทุนทรัพย์ในการ สร้างโรงพยาบาล โรงเรียนอีกหลายแห่ง รวมทั้งการบริจาคปัจจัยช่วยเหลือด้านสาธารณสุข กุศลและมูลนิธิต่าง ๆ อยู่เสมอ

แต่เดิมหลวงพ่อตั้งใจจะบวชเพียง ๓ พรรษา แต่ภาพความยากลำบากในอดีตของตนเองและผู้คน
ในบ้านเกิด ทำให้ต้องครุ่นคิดอยู่ตลอดเวลาว่า

“ทำอย่างไรจะช่วยคนเหล่านั้นให้พ้นทุกข์ได้”

“อันตัวกูก็ต่ำต้อยน้อยค่าอย่างนี้ ถ้าชีกออกไปจะทำประโยชน์อะไรให้คนในแผ่นดิน

ลำพังการเลี้ยงตัวเองก็จะเอาตัวไม่รอด แต่การบวชเรียนถือศีลอยู่

หากมีความรู้ มีคุณธรรม อาจจะช่วยเหลือเกื้อกูลพวกเขาให้พ้นวิบากกรรมได้มากกว่า”

หลวงพ่อก็ได้ตัดสินใจอย่างแน่วแน่ว่าจะอุทิศกายถวายชีวิตบวชเพื่อพระพุทธศาสนาตลอดไป

ปราชญ์แห่งที่ราบสูง

สิ่งที่ทำให้หลวงปู่คุณเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของคนทั่วไป เริ่มจากการสร้างวัดถมมงคล ซึ่งตามประวัติที่ท่านได้เรียนวิชาคาถาอาคมจากพระอาจารย์หลาย ๆ ท่าน จนมีความชำนาญแก่กล้า และได้สร้างวัดถมมงคลรุ่นแรก ตั้งแต่สมัยเมื่อบวชได้เจ็ดพรรษา เริ่มจากตะกรุดโทน ตะกรุดทองคำ เพื่อฝังใต้ท้องแขน ณ วัดบ้านไร่ ในราวปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ซึ่งท่านกล่าวเสมอว่า “ใครขอกูกี้ให้ ไม่เลือกยากดีมีจน” ปัจจุบันพระเครื่องหลวงปู่คุณเป็นที่นิยมของนักสะสมอย่างมาก ทั้งความแก่กล้าในวิชาอาคมและความแตกฉานในพุทธศาสนาทำให้หลวงปู่คุณได้รับฉายาว่า **ปราชญ์แห่งที่ราบสูง** และแม้ท่าทีการแสดงออกที่ตรงไปตรงมา พูดภาษาพื้นบ้านโคราช ใช้คำมีนุกู แต่ทุกคนต่างทราบดีว่าหลวงปู่คุณเป็นผู้มีจิตเมตตาเป็นอย่างยิ่ง ทุก ๆ ครั้งที่ท่านแสดงออกท่านจะมีจิตที่แจ่มใส หมดสิ้นกิเลสอย่างแท้จริง

จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๒ หลวงปู่คุณได้ไปจำพรรษาที่วัดสระแก้ว จังหวัดนครราชสีมาเพื่อความสะดวกในการรักษาอาการอาพาธ หลังจากนั้นหลวงปู่ได้เมตตาเดินทางไปจำพรรษาในหลายจังหวัดทั่วทุกภูมิภาคให้ประชาชนทั่วประเทศได้มีโอกาสสร้างบุญสร้างกุศลอีกด้วย ก่อนที่หลวงปู่จะเดินทางกลับวัดบ้านไร่อีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ และจำพรรษาที่วัดบ้านไร่จวบจนมรณภาพ

สมณศักดิ์

- ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ : เป็นพระราชกณะชั้นสามัญฝ้ายวิปัสสนาธุระที่ พระญาณวิทยาคมเถร
- ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ : เป็นพระราชกณะชั้นราชฝ้ายวิปัสสนาธุระที่ พระราชวิทยาคม อุดม
กิจจานุกิจจาทรมหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี
- ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ : เป็นพระราชกณะชั้นเทพฝ้ายวิปัสสนาธุระที่ พระเทพวิทยาคม อุดม
ธรรมสุนทร ปสาทกรวรกิจ มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี

เมตตาจิตอันยิ่งใหญ่

เมตตา เมตตา และ เมตตา

ใครขอร้องให้หลวงพ่ช่วยทำอะไร ถ้าทำได้
ท่านก็เมตตาทำให้ทุกคน หลวงพ่อพูดว่า

**“มันมาขอร้องขอให้กูทำโน่นทำนี่ ให้กู
เหยียบ กูก็เหยียบให้มัน จี้กูกจะคิดใจมันไปทำไม
มันจะได้สบายใจ.....”**

แม้แต่วัตถุมงคลหลายประเภท ซึ่งหลวงพ่
เองไม่ได้มีเจตนาที่จะสนับสนุนในเรื่องนี้ แต่ถ้าหาก
ทำแล้วประชาชนอยู่ดีมีสุข หลวงพ่ก็ไม่ขัดใจใคร

ดังนั้น บ่อยครั้งที่ได้เห็นภาพหลวงพ่ฝัง
ตะกรุด เคาะหัว เป่ากระหม่อม เหยียบโหนดที่ดิน
เจิมรถยนต์ เจิมอาคารบ้านเรือน และอีกมากมาย
ที่หลวงพ่เมตตาทำให้ (เพื่อความสุขความสบายใจ
ของผู้มาขอ)

**“คนเรา เมื่อมีเมตตาให้กับผู้อื่น ผู้อื่นเขาก็
จะให้ความเมตตาตอบสนองต่อเรา ถ้าเราโกรธเขา
เขาก็จะโกรธเราตอบเช่นกัน ความเมตตานี้แหละ
คืออาวุธ ที่จะปกป้องตัวเราเอง ให้ไปได้ตลอดรอด
ฝั่ง เป็นอาวุธที่ใคร ๆ จะนำเอาไปใช้ก็ได้ จัดว่าเป็น
ของดีนักแล”**

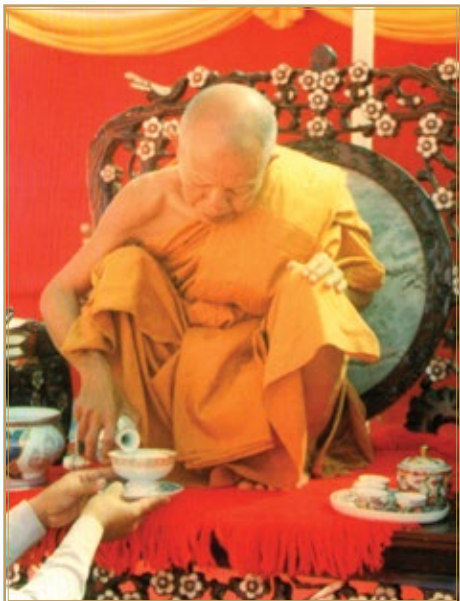
เอกลักษณ์หลวงปู่คุณ

หลวงปู่คุณมีชาติกำเนิดอยู่ในพื้นที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งประชาชนทั่วไปใช้ภาษาโคราชในการพูดจา ดังนั้นสำเนียงภาษาพูดของท่านจึงเป็นการออกเสียงตามเสียงภาษาถิ่นโคราช

คำพูด “กู มึง”

หลวงปู่ให้เหตุผลของการพูดคำสรรพนามในการสนทนา ด้วยคำพื้นบ้านนี้ว่า

“กูแสดงให้รู้ว่า กูมีความจริงใจกับพวกมึง แสดงความเป็นกันเองรักใคร่ ซานี้ดสนม ไม่ต้องมีพิธีรีตอง พูดตรงไปตรงมา อย่างกูเรียกว่า ไอนาย ก็แปลว่า กูรักกูเอ็นดูเหมือนลูกเหมือนหลาน ไม่เกี่ยวก็บยศฐาบรรดาซึกอะไร”

การนั่งยอง ๆ

หลวงปู่ให้คำตอบว่า “การนั่งยอง ๆ มันคล่องตัว สะดวก คล่องแคล่วรวดเร็ว การเคลื่อนตัวไม่ว่าจะลุก จะนั่ง เดิน ก็สะดวก และกูก็นั่งมาจนชิน รู้ซึกมันสบายดี”

เนื่องจากในสมัยก่อน ไม่มีโต๊ะเก้าอี้ มีแต่เสื่อหรือสาด แต่ ถ้าไม่ได้ปูเสื่อนั่ง ก็จะนั่งยอง ๆ แทน

หลวงปู่คุณ ท่านยังมีเอกลักษณ์อีกหลายอย่าง ซึ่งไม่สามารถนำมาเขียนไว้ได้ทั้งหมด

ประวัติการรักษาหลวงพ่อคุณ

อาการอาพาธของหลวงพ่อคุณ

นพ.พินิจชัย นาคพันธุ์ หนึ่งในทีมแพทย์ที่ได้ดูแลหลวงพ่อ เล่าว่าโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา มีโอกาสได้ดูแลหลวงพ่อตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ โดยช่วงแรกรักษาแบบผู้ป่วยนอกเป็นครั้งคราว และปลายปี ๒๕๓๙ ท่านได้เกิดภาวะหลอดเลือดหัวใจตีบตันส่งผลให้เกิดกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน (acute myocardial infarction) ได้เข้ารับการรักษาจนอาการคงที่ และแพทย์ได้ส่งตัวหลวงพ่อไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลศิริราชเพื่อทำบอลลูนหลอดเลือดหัวใจ ในครั้งนั้นท่านจึงมีดำริให้ก่อตั้งศูนย์โรคหัวใจ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาขึ้น เพื่อให้ชาวอีสานได้มีโอกาสเข้าถึงการรักษาโรคหลอดเลือดหัวใจ โดยท่านได้สนับสนุนเงินก่อตั้งศูนย์โรคหัวใจด้วยเงินประเดิม ๓๐ ล้านบาท จากนั้นทางจังหวัดนครราชสีมา โดยนายโยธิน เมธชนัน ผู้ว่าราชการจังหวัดในขณะนั้น ชาวจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดใกล้เคียงได้ร่วมแรงร่วมใจสานต่อจนสามารถตั้งศูนย์โรคหัวใจ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ขึ้นสำเร็จในปี ๒๕๔๒ โดยได้รับพระราชทานพระราชทรัพย์จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลทูลเกล้าฯ

ถวาย จำนวน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเงินบริจาค จากพ่อค้า ประชาชน เงินผ้าป่ามหากุศล เงินบริจาคจาก พระราชวรญาณ (หลวงพ่อพุทธ ฐานิโย) อีกประมาณ ๑๘ ล้านบาท

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ หลวงพ่อได้เกิดอาการ เจ็บแน่นหน้าอกอีก ทางโรงพยาบาลมหาราชได้ส่งตัวท่าน ไปยังโรงพยาบาลศิริราชอีกครั้งและได้ตรวจพบว่า มี หลอดเลือดหัวใจตีบ ๓ เส้น ทางศิริราชได้ให้การรักษาด้วยการผ่าตัดบายพาสหลอดเลือดหัวใจ จนอาการ ดีขึ้น

ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ หลวงพ่อมีอาการซึม และแขนขาซ้ายอ่อนแรงเฉียบพลัน จากภาวะหลอดเลือด ในสมองแตกและได้รับการผ่าตัดสมองฉุกเฉินที่โรงพยาบาลศิริราชอีกครั้ง ในครั้งนี้ได้พักรักษาตัวที่ โรงพยาบาลศิริราชนานถึง ๓ เดือน หลังจากกลับบ้านไว้ก็ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องจากทีมคณะแพทย์ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จากเหตุการณ์ครั้งนี้หลวงพ่อก็มีอาการอ่อนแรงหลงเหลืออยู่ทำให้ท่าน จำเป็นต้องใช้เก้าอี้รถเข็นในบางครั้ง

เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ หลวงพ่อเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลมหาราชด้วยภาวะติดเชื้อรุนแรง ในปอด ต้องระดมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากหลายสถาบัน อาทิ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลรามธิบดี โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สถาบันโรคทรวงอก ในครั้งนี้ ท่านนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลมหาราชนานถึง ๙ เดือน และเพื่อให้ท่านได้รับโภชนาการที่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องทำการผ่าตัดเพื่อใส่สายยางผ่านผนัง หน้าท้องไปยังกระเพาะอาหารโดยทำการผ่าตัดที่ โรงพยาบาลศิริราชและกลับมาพักรักษาที่โรงพยาบาล มหาราชอีกครั้งจนถึงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๕ ทีมคณะแพทย์ โรงพยาบาลมหาราชจึงเห็นควรให้ ท่านกลับไปพักรักษาตัวต่อที่วัดบ้านไร่ เพื่อให้ท่านได้ รับการฟื้นฟูทั้งทางร่างกายและจิตใจได้เร็วขึ้น เนื่องจาก ได้ใกล้ชิดญาติญาติโยม โดยทางโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาและคณะลูกศิษย์ได้ทำการปรับปรุงกุฏิที่ ท่านพักอาศัยให้มีความปลอดภัยและมีความพร้อม

สำหรับการดูแลหลวงพ่อดีเหมือนหนึ่งนอนพัก รักษาตัวที่โรงพยาบาล โดยทำระบบห้องปลอด เชื้อควบคุมอุณหภูมิ เนื่องจากภาวะการ เปลี่ยนแปลงอุณหภูมิและภาวะติดเชื้อจะ ส่งผลต่ออาการทางปอดของท่าน พร้อมทั้งมี ทีมแพทย์ พยาบาล และทีมสหวิชาชีพ อาทิ นักกายภาพบำบัด แพทย์แผนไทยและโภชนากร เป็นต้น ทั้งจากโรงพยาบาลมหาราชานครราชสีมา และโรงพยาบาลด่านขุนทด ดูแลร่วมกันตลอด ๒๔ ชั่วโมง ในการนี้มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญจาก สถาบันต่าง ๆ ร่วมดูแลเช่นกัน อาทิ โรงพยาบาล ศิริราช โรงพยาบาลรามาริบัติ โรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ สถาบัน โรคทรวงอก เป็นต้น โดยทีมแพทย์ผู้ดูแลมี วัตถุประสงค์เดียวกันคือให้หลวงพ่อกับพวก

เราให้นานที่สุด และมีความสุขตามอัตภาพ ในวันที่สถานการณ์อำนวย หลวงพ่อก็จะออกมาโปรดญาติโยม ที่ห้องกระจกปลอดเชื้อ ซึ่งมีพุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ากราบนมัสการอย่างต่อเนื่อง โดยทีมแพทย์ได้จัดสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ให้เหมาะสมและปลอดภัย และจะสังเกตได้ว่าท่านจะมี ความปิติยินดีที่ได้ออกมาโปรดญาติโยม ภาพความทรงจำที่มีอาลัยเลือนของทีมนคณะแพทย์ผู้ดูแลคือภาพ ความร่วมมือร่วมใจของสหวิชาชีพทุกระดับจากหลายสถาบัน รวมถึงคณะกรรมการวัดบ้านไร่ ในขณะนั้น

และลูกศิษย์หลวงพ่อดีที่ได้จัดเตรียมอุปกรณ์สำคัญและจำเป็น ในการดูแลรักษาท่านที่วัดบ้านไร่ นับเป็นความร่วมมือกัน อย่างบูรณาการและสมบูรณ์แบบที่สุด

หลังจากที่หลวงพ่อดีได้กลับวัดบ้านไร่ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๕ ทีมแพทย์ก็ให้การดูแลท่านอย่างต่อเนื่องที่วัด บ้านไร่ จนวาระสุดท้ายของท่านเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ในเช้ามีดวันนั้นท่านเกิดภาวะลมรั่วในปอด (tension pneumothorax) อย่างเฉียบพลัน ส่งผลให้ปอดและหัวใจหยุดทำงาน ทีมแพทย์ได้ปฏิบัติการกู้ชีพและนำท่านเข้ารับการรักษาต่อ ที่โรงพยาบาลมหาราชานครราชสีมา ในเช้านั้นหลวงพ่อดีคุณ ประสิษฐโส ได้มรณภาพอย่างสงบเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๑.๔๕ น. สิริอายุ ๘๑ ปี

ผู้ป่วยในโรงพยาบาลเลข ๘ หอผู้ป่วยวิกฤตระบบการหายใจ โรงพยาบาลศิริราช

รศ.นพ.นิธิพัฒน์ เจียรกุล อายุรแพทย์ หัวหน้าสาขาอายุรศาสตร์โรคระบบการหายใจและภาวะวิกฤต โรงพยาบาลศิริราช ได้เล่าความรู้สึกที่ได้มีโอกาสดูแลหลวงพ่อคุณ ในระหว่างที่หลวงพ่อพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลศิริราช ดังนี้...

ถ้าได้เป็นแพทย์ประจำในโรงพยาบาลที่เก่าและใหญ่ที่สุดในประเทศนี้มาเป็นเวลานานพอ โอกาสที่จะต้องรับภารกิจดูแลรักษาคนใหญ่คนโตหรือผู้ที่มีชื่อเสียงในสังคมจะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ครั้งนี้ผมได้มีโอกาสดูแลรักษาพระภิกษุรูปหนึ่งที่เป็นที่สนใจของสาธารณชน เนื่องจากท่านมีรูปลักษณ์ที่ติดดินกินใจชาวบ้าน และมีชื่อเสียงในการเคาะศิระชะให้กับคนทั่วไปตั้งแต่คนใหญ่คนโตจนถึงชนชั้นรากหญ้า

ในห้องผู้ป่วยหมายเลข ๘ ของหอผู้ป่วยวิกฤตระบบการหายใจ หลวงพ่อคุณนอนสงบนิ่งหลังการผ่าตัดสมองที่บอบช้ำจากหลอดเลือดในสมองแตก สองปีก่อนท่านอาพาธด้วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด อันเป็นผลจากการสูบบุหรี่ที่บ้านมวนโตที่เราเคยคุ้นตากัน ครั้งนั้นร่างกายท่านฟื้นตัวดีมาก และท่านประกาศต่อสาธารณชนว่าจะเลิกบุหรี่เพราะมันเป็นพิษต่อร่างกาย แม้จะเลิกได้เด็ดขาด แต่ผลของบุหรี่ต่อหลอดเลือดสมองคงยังเหลือร่องรอยจนถึงการอาพาธครั้งนี้

ด้วยการเอาใจช่วยของทุกฝ่าย และส่วนหนึ่งคงมาจากผลบุญอันมหาศาลของท่าน การฟื้นตัวจึงกลับมาอย่างเหลือเชื่อ เริ่มจากการกลับมาหายใจเอง ชยับแขนขาได้ดี ฉันทานอาหารได้เอง ฝึกนั่งในรถเข็น และที่พวกเราปลื้มใจที่สุดคือ การทำกายภาพบำบัดอย่างมีประสิทธิภาพจนสามารถยืนและเดินได้เองโดยการช่วยพยุง ก่อนกลับวัดบ้านไร่ยังได้พาท่านไปเดินออกกำลังกายเริ่มจากพุทธมณฑล แล้วค่อย ๆ ไกลออกไปที่พระราชวังสนามจันทร์ จนครั้งสุดท้ายไปที่พระราชวังบางปะอิน ผมจึงแน่ใจว่าท่านแข็งแรงพอที่จะคืนถิ่นแล้ว รวมเวลาอยู่โรงพยาบาลครั้งนี้ ๑๐๕ วัน ก่อนกลับวัดท่านได้บริจาคเงินให้โรงพยาบาลหนึ่งล้านบาท

ผมติดตามท่านอย่างใกล้ชิดในรถนำส่ง ดูท่าทางหลวงพ่อไม่ได้ตื่นเต้นมาก เพราะท่านยังสูญเสียความทรงจำระยะใกล้ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวัดที่ท่านจำพรรษาอยู่ ผมได้พุงหลวงพ่อเดินเข้าสู่ห้องพักที่

มีการปรับปรุงใหม่ ผู้คนดูพลุกพล่านและมีหลายคนที่พยายามเข้ามาเพื่อชื่นชมท่านใกล้ ๆ พอสงบบ้างแล้วผมจึงต้องออกไปชี้แจงให้ทราบทั่วกันว่า ท่านมีสภาพร่างกายที่ไม่เหมือนเดิมแล้ว หากอยากให้ท่านดำรงอยู่ยาวนานไป ขอให้ช่วยกันปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์โดยเคร่งครัด คือ งดกิจภายนอกวัด จำกัดภาระงาน และควบคุมการเข้าขอยเยี่ยม จากนั้นจึงได้ส่งมอบผู้ป่วยและแนวทางการดูแลรักษาต่อไปให้กับทีมงานโรงพยาบาลในพื้นที่เพื่อรับผิดชอบดูแลรักษาท่านต่อ

แม้ว่าช่วงเวลาที่ได้ใกล้ชิดกับท่านจะดูมาก แต่โอกาสที่ผมจะได้เข้าใจและเรียนรู้อะไรจากท่านมีไม่มากนัก ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะท่านอาหารเกี่ยวกับสมอง แต่อีกส่วนหนึ่งก็คือรอบข้างท่านจะมีศิษย์ใกล้ชิดอยู่ด้วยเสมอ ที่ผมพอจะสรุปได้บ้างก็คือ

๑. ท่านเป็นคนใช้น้ำรักเหมือนผู้สูงอายุทั่วไป ให้ความไว้วางใจและให้ความเคารพแพทย์ ตัวอย่างเช่น หากจะมีการเจาะเลือดหรือเปลี่ยนแปลงยา กิน ถ้ามีแพทย์อยู่ช่วยอธิบายแล้ว ท่านก็จะปฏิบัติตามโดยเร็ว
๒. ท่านเป็นพระผู้ใหญ่ที่มีวิถีชีวิตเรียบง่ายอย่างที่เขากันจริง
๓. ท่านเป็นผู้ที่มีอารมณ์ขัน เป็นกันเองกับทุกผู้ทุกคน
๔. ท่านเป็นผู้มีคารมที่คมคาย สามารถสอดแทรกแง่คิดหรือข้อธรรมะในระหว่างการสนทนาได้อย่างกลมกลืนชวนฟัง

เมื่อมองย้อนกลับไปในวันแรกที่ผมเริ่มรับหน้าที่เข้ามาดูแลท่าน ความรู้สึกก็ไม่ต่างกับการดูแลคนไข้ทั่วไป คือ ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด และเป็นทีที่พึงพอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่พอมาถึงวันที่ภารกิจนี้เสร็จสิ้นแล้ว ผมกลับมีความรู้สึกเพิ่มเติมว่า อยากมีโอกาสได้ดูแลรักษาท่านต่อเนื่อง หรืออย่าง

น้อยก็อยากรู้ความเป็นไปของสภาวะสุขภาพและการเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ ที่จะเกิดกับท่านต่อไป

ด้วยความที่ยังมีความผูกพันในฐานะแพทย์กับคนไข้ที่เคยดูแลด้านหนึ่ง และภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานให้เป็นผู้รับผิดชอบติดตามผลอีกด้านหนึ่ง ผมจึงได้ติดตามความเคลื่อนไหวสภาวะสุขภาพของท่านต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ โดยอาศัยการสื่อสารทางโทรศัพท์ผ่านลูกศิษย์ที่ปรนนิบัติใกล้ชิดและแพทย์ในพื้นที่ รวมไปถึงการขึ้นไปตรวจเยี่ยมเป็นครั้งคราว เมื่อมีคณะแพทย์และพยาบาลจากโรงพยาบาลของผมขึ้นไปทอดกฐินที่วัดของท่าน ไม่กี่วันลูกศิษย์ใกล้ชิดของท่านก็โทรศัพท์มาแจ้ง เพื่อให้ผมขึ้นไปรับเงินสองล้านสามแสนบาทจากมือท่าน สำหรับนำกลับมาบริจาคให้โรงพยาบาลของผมอีกทอดหนึ่ง ครั้งหนึ่งได้มีโอกาสนอนค้างหน้าเตียงนอนของท่านพร้อมกับลูกศิษย์ ก่อนจำวัดท่านสวดมนต์ไหว้พระที่หัวนอนได้อย่างคล่องแคล่วไม่มีการขาดหายหรือขาดช่วง ช่วงกลางคืนท่านก็จำวัดได้สนิทดีไม่มีอาการผิดปกติ ผมพยายามขออนุญาตท่านเจาะเลือดปลายนิ้วเพื่อตรวจระดับน้ำตาล ท่านก็ไม่ยอม โดยให้เหตุผลว่า “จะเจาะให้เจ็บทำไม ยาก็กินประจำอยู่แล้ว และอาหารก็ได้ฉันอะไรมาหลาย” ก็เห็นจะจริงของท่าน ในที่สุดผมก็ต้องเป็นฝ่ายถอย แต่ท่านก็รับปากว่าเมื่อถึงเวลาจะยอมให้ตรวจเลือดหลาย ๆ อย่างพร้อมกันไปทีเดียว ก่อนกลับผมไปกราบลา ท่านพยักหน้ารับพร้อมหยิบกล้วยน้ำว้าในสำหรับอาหารขึ้นมารายคาถาแล้วส่งให้ผม ไม่ทราบว่าเป็นคาถาอำนาจโชคหรือจะเป็นคาถาให้ได้มีโอกาสมาปรนนิบัติรับใช้ท่านอย่างต่อเนื่อง

สิบเดือนต่อมา ด้วยปัญหาการสำลักและเกิดปอดอักเสบบ่อย ๆ จึงได้ประสานงานกับคณะแพทย์ในพื้นที่เพื่อนำท่านกลับมาโรงพยาบาลของผมอีกครั้งเพื่อใส่สายยางให้อาหารทางหน้าท้อง ทุกอย่างผ่านไปด้วยดี ครั้งนี้คณะศิษย์ได้จัดงานวันเกิดอย่าง ๘๘ ปีให้ท่าน นิมนต์พระผู้ใหญ่มา ๙ รูป ท่านได้บริจาคเงินจากผู้มีจิตศรัทธาให้กับโรงพยาบาลหนึ่งล้านเจ็ดแสนบาท เนื่องจากเจอวิกฤตน้ำท่วมใหญ่กรุงเทพฯ

จนลามเข้ามาใกล้โรงพยาบาลของผม จึงต้องรีบส่ง
ท่านไปพักต่อที่โรงพยาบาลในพื้นที่อีกหลายเดือน
ท่านจึงได้เดินทางกลับวัด

สามปีต่อมา แพทย์ในพื้นที่แจ้งว่าหลวงพ่อบ
หัวใจหยุดเต้นช่วงเช้ามีด เป็นผลจากเสมหะอุดกั
หลอดเลือดและลมรั่วในช่องเยื่อหุ้มปอด หลังทำการ
ช่วยชีวิตขั้นสูงนานกว่าหนึ่งชั่วโมง ท่านสามารถ
กลับมามีการทำงานของหัวใจและระบบไหลเวียน
โลหิตได้แต่ยังอยู่ในขั้นวิกฤต ผมรีบขึ้นไปประชุม
ร่วมกับทีมแพทย์ในพื้นที่ที่ทำงานกันอย่างแข็งขัน

หลังจากสภาพร่างกายท่านคงที่ระดับหนึ่งภายใต้การประคับประคองอวัยวะเต็มที ผมได้กราบลาหลวงพ่
เพื่อเดินทางกลับ ในใจคิดว่าท่านคงละสังขารในเวลาอันใกล้แน่ ผมไม่ได้เอ่ยปากชัดเจนต่อทีมแพทย์
ที่ดูแล เพียงแต่ใช้วัจนภาษาสื่อความหมายว่าอยากให้ยอมรับวิถีแห่งธรรมชาติ ไม่ก้าวล้ำเส้นไปสู่การ
รักษาเพื่อยื้อชีวิตดังเช่นที่เกิดกับพระผู้ใหญ่หลายท่านในอดีตที่ผ่านมา ตอนสายของวันรุ่งขึ้นจึงได้รับ
โทรศัพท์แจ้งการละสังขารของท่าน ผมฟังอย่างสงบนิ่งและกำหนดความตั้งใจว่าจะพยายามทำความดีให้
ได้เศษเสี้ยวหนึ่งของท่าน ที่ได้มีคุณูปการต่อคนไทยและประเทศไทยมาตลอดชีวิตอันยาวนานของท่าน

จริยวัตรหลวงพ่อกุณ

การเลิกบุหรี่

หลวงพ่อเริ่มสูบบุหรี่ (ยาเส้น) ตั้งแต่วัยรุ่น ตามค่านิยมในสมัยนั้น ในระยะหลัง ๆ มวนบุหรี่ของหลวงพ่อก็จะมีขนาดโตจนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว หลวงพ่อเล่าว่า “ขณะสูบ กูจะกำหนดจิต จนกว่าจะไม่มีมวน”

ด้วยวัย ๗๕ ปี และสูบบุหรี่มานาน หลวงพ่อก็ได้เลิกสูบบุหรี่ตามคำแนะนำของแพทย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อเป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าการเลิกสูบบุหรี่นั้นสำคัญอยู่ที่จิตใจ “ถ้าเราตั้งใจ ช่มใจเอาชนะตนเองแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างก็จะสำเร็จ การเลิกสูบบุหรี่ใคร ๆ ก็ว่ายาก แต่ก็สามารถเลิกได้”

(การสูบบุหรี่เป็นระยะเวลาเวลานานทำให้เกิดปัญหาสุขภาพต่อปอด มีอาการรุนแรงหลายระดับ ตั้งแต่เยื่อปอดอักเสบ หายใจอึดเสบ ถุงลมโป่งพอง และมะเร็งปอด เป็นต้น)

บิณฑบาตบุหรี่

หลวงพ่อกุณกล่าวในโอกาสวันงดสูบบุหรี่โลกว่า.....

“อาตมาอยากจะบอกว่าถ้าเลิกได้เป็นสิ่งที่ดี แต่ก็เป็นเรื่องของแต่ละคน ว่าอยากจะเลิก หรือ อยากจะสูบต่อไป ถ้าอาตมาห้ามได้ก็อยากจะห้ามไปถึงเรื่องยาบ้าด้วย”

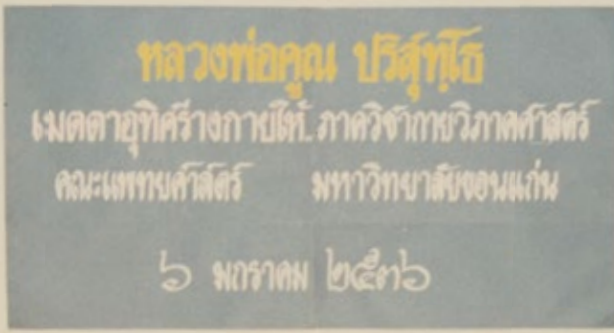
บำเพ็ญทานบารมีที่ยิ่งใหญ่

ด้วยการตัดสินใจอย่างแน่วแน่ที่จะเป็นครูใหญ่และพินัยกรรมอันล้ำค่า

วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๓๖ หลวงพ่อคุณในวัย ๗๐ ปี พร้อมคณะลูกศิษย์ เดินทางจากวัดบ้านไร่ด้วยรถยนต์ไปจังหวัดขอนแก่น ด้วยจุดประสงค์ที่แน่วแน่จะบริจาคร่างกายเป็นครูใหญ่ที่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติศักดิ์ ศรีพานิชกุลชัย หัวหน้าภาควิชากายวิภาคศาสตร์ในขณะนั้น พร้อมคณาจารย์ให้การต้อนรับ และนำหลวงพ่อเดินชมห้องปฏิบัติการการเรียนการสอนจากร่างกายครูใหญ่ ซึ่งหลวงพ่อได้ตัดสินใจว่า “*จะขอเป็นครูใหญ่แบบให้ผ่า*” (ไม่เลือกแบบเป็นโครงกระดูก) จากนั้นหลวงพ่อได้ให้เขียนพินัยกรรมครั้งแรก (รหัสหมายเลข ๓๖/๐๐๖) หลังจากลงลายมือชื่อในพินัยกรรม หลวงพ่อได้เปล่งวาจาว่า “*สำเร็จแล้ว*” ถึงสามครั้ง พินัยกรรมฉบับนี้ต่อมามีการแก้ไขเล็กน้อย เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๓

การตัดสินใจทำพินัยกรรมยกสรีระสังขารของท่านให้เป็นครูใหญ่ไม่ได้หมายความว่าหลวงพ่อจะไม่คิดถึงความรู้สึกของญาติพี่น้อง ลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลาย ท่านกล่าวว่า “*ลูกหลานเอ๋ย ให้เขาไปเถอะ เขาจะได้เอาไปใช้เป็นประโยชน์...อย่าได้พิรีพิไรเหนียวรังไว้เลย.....*” วาจาที่ท่านเปล่งออกมานี้เป็นสิ่งที่ท่านได้ขออนุญาตต่อญาติพี่น้องลูกหลานวงศ์ตระกูลของท่าน แสดงถึงความเมตตาอย่างลึกซึ้งและเคารพต่อความรู้สึกของทุกคน ไม่ได้ตัดรอนต่อความรู้สึกอาลัยอาวรณ์ของญาติพี่น้องและลูกหลานแต่อย่างใด

“เมื่อกุตตายแล้ว กูกลัวว่าศพของกูนี้แหละจะเป็นภาระยุ่งยากของลูกหลาน จะเกิดความลำบาก ร่วนวายเพราะคนที่มาหา กู ผากตัวเป็นศิษย์มีมากมายหลายประเภท มีทั้งดีทั้งเลว ละโมบ โลภมาก มาแสวงหาประโยชน์ต่าง ๆ นานา โดยไม่กลัวบาปกรรม.....กูจึงขอให้โรงพยาบาลมารับเอาศพไปภายใน ๒๔ ชั่วโมง และหลังจากสิ้นสุดการศึกษาค้นคว้าแล้ว ก็ให้จัดพิธีบำเพ็ญกุศลศพเช่นเดียวกับศพของอาจารย์ใหญ่ท่านอื่น ๆ....”

ชีวิตที่ถูกหล่อหลอมสู่ความเป็นครู

ความตั้งใจของหลวงปู่ในการที่จะเป็นครูใหญ่ให้นักศึกษาแพทย์ได้ใช้เล่าเรียนถูกหล่อหลอมมาจากหลายส่วน หลวงปู่มาจากครอบครัวที่ยากจน ท่านไม่มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนเฉกเช่นคนทั้งหลายทั่วไป สมัยที่เด็กชายคุณ ฉัตรพลกรัง มีอายุราว ๖-๗ ขวบ ได้เรียนหนังสือกับพระอาจารย์เชื่อม วิโร พระอาจารย์ ฉาย และพระอาจารย์หลี เรียนทั้งภาษาไทยและภาษาขอม เมื่ออายุได้ ๒๑ ปี นายคุณ ฉัตรพลกรัง เข้าอุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดถนนหักใหญ่ ตำบลกุดพิมาน อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ ปีวอก โดยมีพระครูวิจารย์ติกิจ อดีตเจ้าคณะอำเภอด่านขุนทด เป็นพระอุปัชฌาย์ ส่วนพระกรรมวาจาจารย์ คือพระอาจารย์สุข วัดโคกรักษ์ หลังจากทีอุปสมบทเป็นพระภิกษุเรียบร้อยแล้วได้รับฉายาว่า “ปรีสุทโธ” และฝากตัวเป็นศิษย์หลวงปู่แดง วัดบ้านหนองโพธิ์ ตำบลสำนัก

ตะคร้อ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจบขเรียนท่านจึงคร่ำเคร่งกับคำสอนของครูบาอาจารย์ ท่านศึกษาพระธรรมคำสั่งสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตามพระธรรมคัมภีร์ต่าง ๆ ที่ฟังจะหาได้ในสมัยนั้น ท่านได้นำวิชาความรู้เหล่านั้นมาศึกษาไตร่ตรองจนแตกฉานเกิดเป็นความรู้จริงแห่งธรรมชาติของสรรพสิ่งทั้งหลาย ท่านนำความรู้เหล่านั้นมาสั่งสอนคน ตลอดชีวิตท่านจึงเป็นครู ท่านได้สั่งสอนคนด้วยคำสอนที่เป็นภาษาพูดง่าย ๆ สอนให้คนรู้จักศีล รู้จักธรรม ท่านได้สอนคนให้รู้จักทาน ด้วยเหตุที่หลวงพ่otechn ไม่เก้ง ท่านจึงปฏิบัติตัวเองให้เป็นตัวอย่างด้วยการทำให้เห็น ท่านตระหนักถึงวาระสุดท้ายแห่งชีวิตที่ทุกคนต้องประสบท่านจึงอยากให้ร่างกายตัวเองเป็นแหล่งวิชาการได้สั่งสอนนักศึกษาแพทย์

บนเส้นทางของความเป็นครู

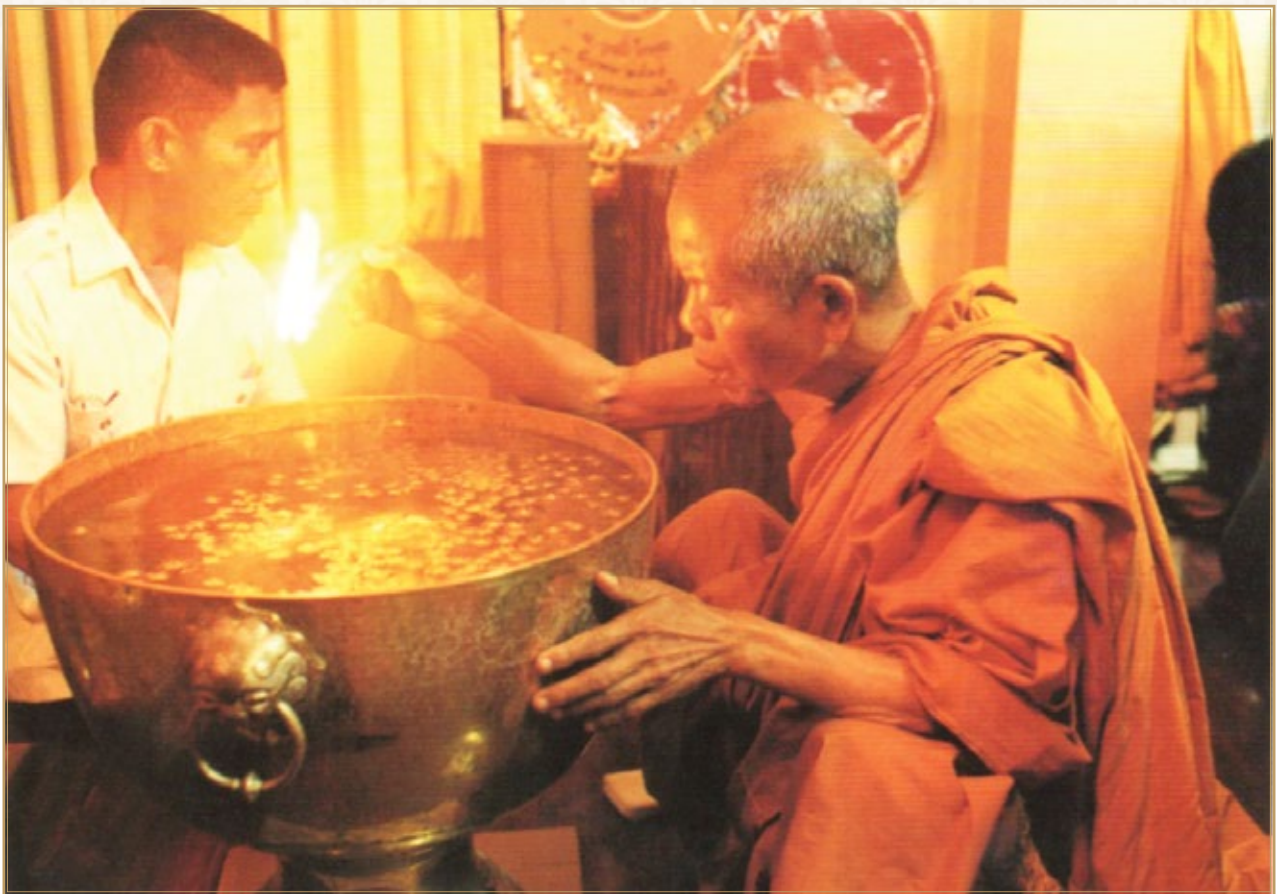
ปฏิบัติที่หลวงพ่อกุณใช้ดำเนินชีวิตบนเส้นทางเพศพรหมจรรย์เป็นสิ่งที่ประชาชนคนทั่วไปแซ่ซ้องสรรเสริญ หลวงพ่อกุณได้เข้าไปสถิตในหัวใจของผู้คน ในท่ามกลางลาภยศสรรเสริญที่หลั่งไหลเข้ามา หลวงพ่อไม่มีความหวั่นไหวต่อสิ่งเหล่านั้น ท่านต่อสู้กับความเย้ายวนแห่งกิเลส ตัณหา ความโลภโกรธหลง อุปาทานต่าง ๆ มานักต่อนัก และเอาชนะต่อสิ่งเหล่านั้นมาแล้ว จึงเห็นลาภต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นแก้วแหวนเงินทองเป็นของธรรมดา ไม่หวั่นไหวใน อานุภาพของสิ่งเหล่านั้นดังที่ท่านกล่าวว่า “กูไม่เคยยินดี ยินร้ายในลาภยศสรรเสริญ” ท่านจึงบริจาคทานสิ่งของต่าง ๆ เหล่านี้ให้กับผู้คนและแปรเป็นสาธารณประโยชน์แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง หลวงพ่อกกล่าวว่า “หลวงพ่อกเป็นคนยากจนมาโดยกำเนิด จึงอยากคิดช่วยเหลือคนอื่น การนำเงินออกไปช่วยคนอื่น ก็จะมีคนบริจาคเรื่อย ๆ ถ้าเก็บไว้จะทำให้ตนตาบอด ใจก็บอดอีกด้วย จึงอยากช่วยคนอื่นอยู่เรื่อยไป วันใดไม่มีคนมาขอเงิน ก็ไม่ค่อยสบายใจ”

ตลอดชีวิตของหลวงพ่อกุณ มีแต่ความมุทม่องแจ่มใสในดวงจิตที่เปี่ยมด้วยความมากแห่งเมตตา ท่านไม่เคยปฏิเสธผู้คนจำนวนมหาศาลที่มาเฝ้ารอคอยให้ท่านได้แผ่เมตตาจิตให้ในแต่ละวัน ดังนั้นท่านจึงมากด้วยกิจธุระในการต้อนรับผู้คนที่มากราบนมัสการให้ท่านเคาะหัว ฟังตะกรุด ประพรมน้ำมนต์ ท่านหวังว่าเมื่อท่านกระทำสิ่งเหล่านี้ให้เขาไปแล้วจะเป็นสิ่งที่เขาจะใช้ยึดเหนี่ยว หรือเหนี่ยวรั้งในการต่อสู้กับกิเลสตัณหาอย่างที่ท่านเคยต่อสู้มาแล้ว และชักนำให้เขาเหล่านั้นอยู่ในเส้นทางของศีลธรรมอันดีงาม

หลวงพ่อกุณได้สร้างพระเครื่อง เหริยัญญาหลายรุ่น โดยเจตนาที่แท้จริงแล้วท่านหวังให้พระเครื่องหรือเหริยัญญาต่าง ๆ เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจแก่ผู้ที่รับไป ไม่ให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งชั่วร้าย ท่านกล่าวว่า “พระไม่ได้อยู่กับคนชั่วแต่อยู่กับคนดี ให้นึกว่าพระมากับเราจะทำชั่วไม่ได้ อย่าทำตัวผิดศีลธรรม ผิดจารีตประเพณี โดยเฉพาะการทำผิดกฎหมายบ้านเมือง ให้ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท”

จึงกล่าวได้ว่าหลวงพ่อกุณเป็นครูตลอดชีวิตของท่าน ทุกคำพูดที่เปล่งออกมาล้วนแฝงซึ่งปรัชญาของชีวิต แสดงให้เห็นถึงแก่นแท้หรือแก่นขั้วแห่งความคิด คำพูดของหลวงพ่อกุณมักแทงใจของผู้สนทนา ทำให้ผู้สนทนามักจะคิดว่าหลวงพ่อกุณล่วงรู้ความคิดเขาได้อย่างไร ถ้าผู้ฟังจับใจความและสังเกตคำพูดแต่ละประโยคของหลวงพ่อกุณได้จะเห็นถึงความตั้งใจดีของหลวงพ่อกุณที่จะแนะนำสั่งสอนเขาให้อยู่ในทิศทางที่ฟังจะเป็นไปแห่งชีวิตของเขา

วาระสุดท้ายและพินัยกรรม

อาการอาพาธครั้งสุดท้ายของหลวงปู่คุณ เริ่มต้นเมื่อเวลาประมาณ ๐๕.๔๕ น. ของวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ พยาบาลที่ดูแลหลวงปู่คุณที่วัดบ้านไร่ พบว่าหลวงปู่มีอาการหมดสติ ทีมแพทย์ได้รับให้การช่วยชีวิตอย่างสุดความสามารถและเร่งนำส่งหลวงปู่ไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ทีมแพทย์ได้พยายามช่วยชีวิตหลวงปู่อย่างต่อเนื่อง ในช่วงเวลาทุกเสี้ยววินาทีนั้นมีค่าที่สุด แต่ร่างกายของหลวงปู่ลดการตอบสนองลงไปเรื่อย ๆ สุดท้าย เมื่อเวลา ๑๑.๔๕ น. คณะแพทย์ได้ประกาศให้ทราบว่า พระเทพวิฑายาคม (หลวงปู่คุณ ปริสุทฺโธ) ได้มรณภาพแล้ว ที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา สิริอายุรวม ๙๑ ปี พรรษาที่ ๗๑

ยินพ่อกุณและสังฆารตองมานทรุด
 บีมละหุจทายใจไปแรงสิ้น
 ไ้อลลวงพ่อกุณสั่งทำมแตนดิน
 ๓๓ลลินละจินหน้าพังพาใคร

ไมมีแล้วเกอสิกล้าวาอาซื่อ
 หยัดยีนคือแรงศรีทธาพลาดิตัย
 ต่อกำมผู้เปี่ยมเมตตาประชาไทย
 โรงพยาบาลโรเรียนใหม่ได้รมบุญ

ลากุณภิกษุมาทูกลารทิต
 มาลัยประติษฐ์บู้จิตทำนรังลวรรคทจน
 ลารอมลิตอวิษฐานกรานเทพจน
 ๓๓ พ่อกุณ ลังบ ลังงา ลลรรคาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนงค์ รุ่งแจ้ง (ประพันธ์)

หลังจากมีประกาศการมรณภาพของหลวงพ่อกุณ จึงได้มีการเปิดเผยพินัยกรรม ซึ่งหลวงพ่อกุณ
ทำไว้ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยมีสักขีพยานประกอบด้วย รองคณบดีฝ่ายบริหาร
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ขณะนั้น) ญาติ ไวยาวัจกรวัดบ้านไร่ (ขณะนั้น) และนิติกร
ชำนาญการ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ลงนามเป็นหลักฐาน

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเปิดพินัยกรรมมีหลายท่าน อาทิ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา เจ้าคณะ
จังหวัดนครราชสีมา เจ้าคณะอำเภอด่านขุนทด ผู้อำนวยการสำนักพุทธศาสนาจังหวัดนครราชสีมา
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา คณะผู้บริหารจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ทีมผู้บริหารโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา กลุ่มที่มวัดบ้านไร่ และศิษยานุศิษย์เป็นจำนวนมาก ได้ร่วม
ประชุมและลงมติให้ดำเนินการตามพินัยกรรมฉบับดังกล่าวทุกประการ โดยไม่มีการนำไปบำเพ็ญกุศล
ที่วัดบ้านไร่ก่อน ดังที่มีลูกศิษย์จำนวนหนึ่งได้ร้องขอ

ใจความสำคัญในพินัยกรรมได้ระบุไว้ว่า....

“ให้มอบสังขารแก่มหาวิทยาลัยขอนแก่นภายในเวลา ๒๔ ชั่วโมงนับแต่มรณภาพ แล้วให้ทาง
มหาวิทยาลัยมอบให้แก่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อให้
นำไปศึกษาค้นคว้าตามวัตถุประสงค์ของภาควิชาฯ สำหรับพิธีกรรมทางศาสนาและการสวด
พระอภิธรรม ขอให้คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประกอบพิธีขึ้นที่คณะ เป็นเวลา ๗ วัน
ส่วนการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลเมื่อสิ้นสุดการศึกษาค้นคว้าของภาควิชากายวิภาคศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่นแล้ว ให้จัดอย่างเรียบง่าย ละเว้นการพิธีสมโภชใด ๆ ทั้งห้ามขอพระราชทาน
เพลิงศพ โศก และพระราชพิธีอื่น ๆ เป็นกรณีพิเศษหรือเป็นการเฉพาะ โดยให้คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประกอบพิธีเช่นเดียวกับที่จัดให้แก่อาจารย์ใหญ่ของนักศึกษาแพทย์ประจำปี
ร่วมกับอาจารย์ใหญ่ท่านอื่น แล้วเผาที่ฌาปนสถานวัดหนองแวง (พระอารามหลวง) อำเภอเมือง
ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น หรือวัดอื่นใดที่คณะแพทยศาสตร์เห็นสมควรและเหมาะสม โดยเมื่อ
ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ขอให้คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น นำอัฐิ ถ้ำถ่าน และเศษอังคาร
ทั้งหมด ไปลอยที่แม่น้ำโขง จังหวัดหนองคาย ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสม”

รวมภาพแห่งความทรงจำ วันมรณภาพหลวงพ่อกุณ

วันเสาร์ที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เวลา ๒๐.๐๐น. ได้เคลื่อนสรีรสังขารของหลวงพ่อกุณออกจากโรงพยาบาลมหาราชครราชสีมา ตามเส้นทางถนนมิตรภาพ ตลอดสองฟากทางมีประชาชนนั่งรอส่งสรีรสังขารของท่านโดยจตุรปูเทียนส่องสว่างเป็นการสักการะต่อดวงวิญญาณของหลวงพ่อ

เวลาประมาณ ๒๒.๐๐ น. ขบวนรถถึงอาคาร ๒๕ ปี มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีผู้บริหาร บุคลากรจำนวนมากคอยต้อนรับ

เนื่องจากอาคาร ๒๕ ปีฯ นั้นคับแคบไม่สามารถรองรับพุทธศาสนิกชนจำนวนมากที่จะเดินทางมาสักการะสังฆารได้ ดังนั้น วันอาทิตย์ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เวลาประมาณ ๑๔.๐๐น. จึงได้เคลื่อนสรีรสังฆารหลวงพ่อกุณ ไปยังศูนย์ประชุมอเนกประสงค์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อบำเพ็ญกุศลและสวดพระอภิธรรม เป็นเวลา ๗ วัน (๑๗ พฤษภาคม - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘) ตามที่ระบุไว้ในพินัยกรรม

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ในขณะที่ดำรงพระยศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร และพระบรมวงศานุวงศ์ พระราชทานพวงมาลาวางหน้าทึบศพ

ประมวลภาพงานบำเพ็ญกุศลและสวดพระอภิธรรม
พระเทพวิฑายาคม หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ

วันที่ ๑๘ - ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘

กราบอาลัยพระเทพวิทยาคม หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ
ในพระเมตตาอุทิศสรียกายา เป็นวิทยาทาน
แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กราบ	แทบเท้า ด้วยเคารพ น้อมนบท่าน
อาลัย	ดาล เทวษโศก วิโยคสุญ
พระเทพ	จร สู้สวรรค์ พลันอาตุร
วิทยาคม	เป็องบุรพ์ พุนรำลึก
หลวง	ราษฏร์ พร้อมพรัก ด้วยรักเทิด
พ่อคุณ	เป็อง เวทประเสริฐ เลิศรู้สึก
ปริ	วาร ไกลไกล ได้สำนึก
สุทฺโธ	ผลึก สอนสั่ง ลูกนั่งยืน
ใน	นอกเขต ขอบชั้นที่ ท่านไม่เว้น
พระเมตตา	โตดเด่น เป็นแผ่นผืน
อุทิศสรียกายา	อ่าองค์ศรีน
เป็นวิทยาทาน	ลูกหลานขึ้น ได้เรียนรู้
แก่	กล้า วิชาชาญ “อาจารย์ใหญ่”
มหาวิทยาลัย	หญิงชายศิษย์ ตั้งจิตสู้
ขอนแก่น	คานใด ไปแกร่ง แรงท่านครู
	ดำรุ “แก่นพ่อคุณ” เนหาพูนนาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนงค์ รุ่งแจ้ง (ประพันธ์)

ในระหว่างหนึ่งปีแรกที่ร่างกายของครูใหญ่หลวงพ่อกุณได้ถูกเก็บรักษาไว้ที่ห้องเก็บสรีรสังขาร พระเทพวิฑายคม (หลวงพ่อกุณ ปริสุทฺธ) อาคารเรียนรวม ชั้น ๗ ของคณะแพทยศาสตร์ เพื่อรอเวลาที่เหมาะสมในการประกอบพิธีการเรียนการสอนนั้น ได้เปิดให้บุคลากร ญาติ และ ศิษยานุศิษย์ประกอบพิธีทำบุญอุทิศส่วนกุศลเดือนละ ๑ ครั้งในวันพระและวันสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับหลวงพ่อกุณ เช่น วันคล้ายวันเกิด วันมรณภาพ เป็นต้น

ในระหว่างที่ร่างกายของครูใหญ่หลวงพ่อคุณถูกเก็บรักษาไว้ที่คณะแพทยศาสตร์เพื่อประกอบ การเรียนการสอนนั้น เป็นภารกิจที่ไม่สามารถเปิดให้บุคคลทั่วไปเข้าคารวะหลวงพ่อได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการ อำนวยความสะดวก คณะแพทยศาสตร์จึงได้จัดเตรียมสถานที่พิเศษด้านหน้าโรงพยาบาลศรีนครินทร์ บริเวณชั้น ๑ อาคารผู้ป่วยใน ตึก ก ไว้ให้แก่ประชาชนผู้มีจิตศรัทธาได้มากราบคารวะหลวงพ่อ โดยไม่เป็นการรบกวนการเรียนการสอน ซึ่งมีผู้มีจิตศรัทธาได้มากราบคารวะหลวงพ่อคุณเป็นจำนวนมาก อย่างต่อเนื่อง

การเรียนรู้การสอนจากร่างครูใหญ่หลวงพ่อกุณ

การเตรียมสรีรสังขารหลวงพ่อกุณเป็นครูใหญ่หลวงพ่อกุณ หลังจากทำพิธีขอขมาต่อสรีรสังขารของหลวงพ่อกุณที่อาคาร ๒๕ ปีฯ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม แล้ว อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของภาควิชากายวิภาคศาสตร์ได้ทำกระบวนการเตรียมร่างครูใหญ่และบรรจุสรีรสังขารหลวงพ่อกุณไว้ในโลงเย็นเพื่อบำเพ็ญกุศลในช่วง ๗ วัน

หลังจากบำเพ็ญกุศลที่ศูนย์ประชุมอเนกประสงค์กาญจนาภิเษกครบ ๗ วันตามพินัยกรรมแล้ว ได้เคลื่อนสรีรสังขารหลวงพ่อกุณมายังห้องเก็บสรีรสังขารที่ชั้น ๗ อาคารเรียนรวม เป็นเวลา ๑ ปี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นจัดบำเพ็ญกุศลเนื่องในวันครบรอบ ๑ ปีแห่งการละสังขารของหลวงพ่อกุณ ในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ หลังเสร็จพิธี ได้นำสรีรสังขารของหลวงพ่อกุณขึ้นบนเตียงผ่าตัดเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการสอนสาธิตให้นักศึกษาต่อไป ทั้งนี้ได้ทำพิธีขอขมาก่อนลงมิต ในวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ นำโดยรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และพระมหารุ่งเรือง วัดเวฬุวัน

การเรียนการสอนจากร่างครูใหญ่หลวงพ่อกุญจัดแบบสาธิตโดยแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อย เข้าเรียนกลุ่มละประมาณ ๑๐ คน และมีอาจารย์เป็นผู้บรรยายแสดงโครงสร้างต่าง ๆ ทั้งนี้อาจารย์และ นักศึกษาจะกล่าวคำขอขมาก่อนเริ่มการเรียนการสอนทุกครั้ง ร่างครูใหญ่หลวงพ่อกุญนั้นยังประโยชน์ อย่างกว้างขวางแก่นักศึกษาทุกคณะที่เรียนวิชามหากายวิภาคศาสตร์ ได้แก่ นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสาธารณสุข ศาสตร์ และนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตลอดจน นักศึกษาจากสถาบันใกล้เคียง นับจำนวนรวมทั้งสิ้นมากกว่า ๑,๐๐๐ คน สมดังเจตนารมณ์ของ หลวงพ่อกุญอย่างแท้จริง นอกจากนี้ความเมตตาของหลวงพ่อกุญที่มอบสิริรังษารเป็นครูใหญ่ยังส่งผลให้ ศิษยานุศิษย์และประชาชนผู้ศรัทธาแสดงเจตจำนงบริจาคร่างกายเป็นครูใหญ่เพิ่มขึ้นเป็น ๓-๔ เท่า จากปกติอีกด้วย

คำขอขมา

มหาเถร ปะมาเทนะ ทวารตะเยนะ กะตั้ง สัพพัง อะปะราธังขมะตุเม ภันเต
มหาเถร ปะมาเทนะ ทวารตะเยนะ กะตั้ง สัพพัง อะปะราธังขมะตุเม ภันเต
มหาเถร ปะมาเทนะ ทวารตะเยนะ กะตั้ง สัพพัง อะปะราธังขมะตุเม ภันเต

ข้าพเจ้า กราบขอขมา พระเดชพระคุณ พระเทพวิฑายาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ)
หากมีสิ่งใดที่ข้าพเจ้า เคยประมาท พลัดพลั้งไป ด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ ด้วยความขาดสติ
รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ระลึกได้ก็ดี ระลึกไม่ได้ก็ดี ทั้งในอดีต ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตก็ดี
ขอพระเดชพระคุณ พระเทพวิฑายาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ) โปรดอโหสิกรรม แลงดโทษ
ล่วงเกินนั้น ให้แก่ข้าพเจ้าด้วยเทอญ...

เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนการสอนในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑

ระหว่างรอพิธีพระราชทานเพลิงศพครูใหญ่เป็นกรณีพิเศษวันที่ ๒๑-๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ ภาควิชากายวิภาคศาสตร์และศิษยานุศิษย์ได้ร่วมกันสวดมนต์และนั่งสมาธิเพื่อปฏิบัติบูชาถวายแด่ หลวงพ่อคุณทุกเย็นวันพฤหัสบดีตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นมา

งานพิธีพระราชทานเพลิงศพครูใหญ่ได้จัดขึ้นตามความประสงค์ของหลวงพ่อกุณที่เขียนไว้ใน พินัยกรรม คือ

“...เมื่อสิ้นสุดการศึกษาค้นคว้าของภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นแล้ว ให้จัดโดยเรียบง่าย ละเว้นการพิธีสมโภชใด ๆ และห้ามมิให้ขอพระราชทานเพลิงศพ โกศ และหรือพระราชพิธีอื่น ๆ เป็นกรณีพิเศษ เป็นการเฉพาะ โดยให้คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กระทำเช่นเดียวกับการจัดพิธีศพของอาจารย์ใหญ่ นักศึกษาแพทย์ประจำปี ร่วมกับอาจารย์ใหญ่ท่านอื่น แล้วเผา ณ ฌาปนสถานวัดหนองแวงพระอารามหลวง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น หรือวัดอื่นใดที่คณะแพทยศาสตร์เห็นสมควรและเหมาะสม โดยทำพิธีเผาให้เสร็จสิ้นที่ จ.ขอนแก่น แล้วอัฐิเถ้าถ่านและเศษอังคารทั้งหมดให้คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น นำไปลอยที่แม่น้ำโขง จังหวัดหนองคาย ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสม”

ด้วยวัยถึง ๙๑ ปี ร่างของหลวงพ่อกุณสามารถแสดงให้เห็น โครงสร้างต่าง ๆ ที่มนุษย์มีอยู่ได้อย่างชัดเจน หลวงพ่อกุณได้มอบ สิ่งที่ท่านมีอยู่เป็นสิ่งที่สุดท้ายให้กับมวลมนุษยชาติ ผ่านนักศึกษา ผู้เป็นลูกศิษย์ของท่าน จึงกล่าวได้ว่าท่านเป็นครูผู้ให้อย่างแท้จริง

โอวาธรรม

คำสอนของหลวงพ่อกุณที่จะคงอยู่ในใจตลอดไป

หลวงพ่อบอกเป็นคำพูดตรง ๆ แทรกธรรมง่าย ๆ ที่ประชาชนทั่วไปฟังแล้วเข้าใจได้ ในที่นี้ไม่สามารถสาธยายได้หมดจึงขอยกตัวอย่างมาเพียงบางส่วนเท่านั้น

ก่อนสอนคนอื่นต้องสอนตัวเองก่อน

“มันต้องสอนตัวเองก่อน จะแนะนำอะไรเขาตัวเองทำให้เขาดูตัวอย่างก่อน เช่น สอนให้เขาบริจาคทาน ตัวเองต้องบริจาคเสียก่อนด้วยจึงจะถูก ใครมันจะไปเชื่อ เชื่อไม่ได้ ต้องทำให้เขาดูก่อน สอนตัวเองก่อน ถึงค่อยไปสอนคนอื่น จะทำอะไรทุกอย่างมันต้องทำให้เขาดูก่อน เขาจึงจะเชื่อ ... อย่างพระสงฆ์ อย่าดีแต่ไปสอนคนอื่น สอนตัวเองบ้างเถอะน่า สอนคนอื่นอย่างน้ำไหลไฟดับ แต่ตัวเองไม่สอน บอกให้เขาบริจาคเท่านั้นเท่านี้ แต่ตัวเองไม่ทำให้เขาดูก่อน หรือจะเป็นครูอะไรก็ตาม .. เป็นครูนาฏศิลป์ก็ต้องรำเป็น ... หรือเป็นครูอะไร ๆ ก็ต้องทำเป็นก่อนทั้งนั้น

พระพุทธองค์ก็เหมือนกัน สอนตัวเองได้แล้วท่านเอาชนะตัวเองได้แล้ว จึงได้เสด็จออกไปเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์และเวไนยสัตว์”

ความประมาทเป็นบ่อเกิดแห่งความตาย

ถ้าประมาทเมื่อใดก็ตายเมื่อนั้น

หลวงพ่อก็มักจะให้ข้อคิดกับคนที่เอารัณมาให้ท่านเจิมว่า

“การขับรถอย่างระมัดระวังไม่ประมาท สำคัญกว่าการเจิม อย่างโบราณท่านว่า ริงไม่ดูตาม้า ตาเรือก็ชนกันตาย การขับรถจะต้องดูทาง ถ้ามันคดโค้งจะต้องระมัดระวัง”

“ถ้าประมาทเมื่อใดก็ตายเมื่อนั้น เพราะฉะนั้นทำอะไรทุกอย่าง ทำให้ดี อย่าได้ประมาท อย่าผิดผ่อน ถ้าประมาทแล้วนี่ก็ได้ทีหลังจะเสียใจ”

บ้านเราจะเจริญได้ไม่ยากหากคนไทยมีศีล ๕ ประจำใจ ละทำชั่ว ทำดี มีศีลธรรมประจำใจ

หลวงพ่อกำลังสอนสำหรับพุทธศาสนิกชนคนไทยได้ยึดถือปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของ
พระพุทธเจ้าสั้น ๆ เข้าใจง่าย ๆ ว่า

“ละทำชั่ว ทำดี มีศีลธรรมประจำใจ”

ซึ่งถือเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนานั้นเอง ท่านมักกล่าวอยู่เสมอว่า

**“อยากให้บ้านเราเจริญนะ ไม่ยากหรอก ตั้งอยู่ในองค์ปัญจะทั้ง ๕ คือรักษาศีล ๕ ให้บริสุทธิ์
ไม่ให้อาตมา อย่าให้ต่างพร้อย เป็นมนุษย์สุดประเสริฐ หรือใครก็ตาม แม้แต่พระ เราก็ต้องรักษาศีล ๕
ถ้าไม่มีศีล ๕ ประจำใจ ไม่ว่าพระรูปใดรูปหนึ่งก็เป็นพระไม่ได้เหมือนกัน”**

กุหลาบห้วมิ่ง

โครงการรณรงค์ ขับขี่ปลอดภัย สวมหมวกนิรภัย **“หลวงพ่อกุณ กุหลาบห้วมิ่ง”** มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น เป็นการรณรงค์ตามเจตนาของหลวงพ่อกุณที่ท่านได้เคยส่งความห่วงใย ถึงศิษยานุศิษย์และลูกหลาน
ที่ใช้รถจักรยานยนต์ทุกคน โดยท่านมีเมตตาอนุเคราะห์มูลนิธิมาไม่ช้า โดยได้ให้ข้อความ **“กุหลาบห้วมิ่ง”**
ด้วยลายมือของท่านเองเพื่อนำไปใช้รณรงค์ต่อไป มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็น
อย่างมากเพราะมีนักศึกษาไม่สวมหมวกนิรภัยและได้รับอุบัติเหตุทุกปี จึงได้มีการติดป้ายรณรงค์ทั่วบริเวณ
มหาวิทยาลัย รวมทั้งรณรงค์ผ่านสื่ออื่น ๆ ด้วย

จงทำหน้าที่ตนเองให้ดีที่สุด การทำหน้าที่คือการปฏิบัติธรรม

หลวงพ่อกำลังกล่าวเตือนสติบุคคลหลาย ๆ สาขาอาชีพ ทั้งข้าราชการ นักการเมือง เอาไว้ว่า...

“ลูกหลานเอ๋ย...การทำหน้าที่คือการปฏิบัติธรรม จงทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด อย่าได้
ทุจริตต่อหน้าที่เลย”

“ กูเป็นพระไทย พ่อแม่ของกูก็เป็นคนไทย กูก็เป็นเจ้าของแผ่นดินไทยคนหนึ่งเหมือนกัน กูก็
รักแผ่นดินไทยไม่น้อยกว่าคนอื่น อะไรไม่ดีกูก็ติ อะไรไม่ถูกกูก็ว่า กูจะไม่เฉย ๆ เหมือนหลาย ๆ คนเฉย
เพราะคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตัว”

“ .....ทุกวันนี้ดู ๆ แล้วคนชั่วจะมีมากกว่าคนดี พระอย่างกูอาจจะไม่ดีกว่าพระองค์อื่น ๆ นัก
เพียงแต่กูไม่เก็บสะสมทรัพย์สิน เงินทองที่ญาติโยมถวายมากูก็ไปทำบุญสร้างสาธารณประโยชน์อีก
ทอดหนึ่ง”

รู้จักพอ “กูให้มึงรู้จักพอ”

ในวัตรปฏิบัติของหลวงพ่อกุณหลายประการที่เป็นการสอนธรรมโดยทางอ้อม เช่น การรับเงิน
จากญาติโยมที่มาบริจาคให้ท่านนำไปสร้างสาธารณกุศล ท่านจะหยิบเพียงใบเดียวและเป็นใบที่มีค่า
น้อยที่สุด หลวงพ่อบอกว่าทำไมทำเช่นนี้เพราะ....

“กูให้มึงรู้จักพอ เพราะผู้คนหาเงินมาด้วยความยากลำบาก ยิบทั้งหมัด จะเป็นการเอาเปรียบ
หยาดเหงื่อแรงงานของญาติโยม เราต้องมีเมตตาแก่เพื่อนมนุษย์ เกิด แก่ เจ็บตาย เขาให้เท่าไรเราก็เอา
เท่านั้น มันเป็นไปไม่ได้ อย่าเอามากหลาย หลานเอ๊ย โลกของคนเรา ร้อยล้าน พันล้านก็ไม่พอ
ให้รู้จักว่าพอกันซักทีซี้ พูดว่า“พอ”กันซักที การรับบริจาคเพียงส่วนหนึ่งของกูนี่เป็นการเตือนสติและ
สอนพุทธศาสนิกชนทั้งหลายว่าให้รู้จักพอ อย่าโลภมากหรือให้ลดความโลภ ความอยากได้ของคนอื่น
อย่าเบียดเบียนเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน”

การให้

“เราต้องให้เขาก่อน แล้วเขาก็จะให้เราทีหลัง”

ด้วยบารมีของหลวงพ่อกุณ เมื่อตั้งใจจะสร้างอะไร สิ่งนั้นย่อมสำเร็จ คือจะมีผู้บริจาคสมทบอย่างมากมาย เคยมีผู้สอบถามเรื่องนี้ หลวงพ่อหัวเราะพร้อมบอกว่า... *“เราต้องให้เขาก่อน แล้วเขาก็จะให้เราทีหลัง และเมื่อเราได้รับการบริจาคมาแล้ว เราควรที่จะทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ไม่ใช่หวังเก็บหวังรวยแต่อย่างเดียว มันไม่ใช่วิสัยของเพศสมณะ เมื่อเขาเห็นเรานำไปทำประโยชน์ เขาก็ยิ่งแต่จะมาช่วยเรา ถ้าเราไม่นำไปทำบุญให้เขาคือ เขาจะได้บุญอะไร”*

กฐีทุกอย่างแล้ว

เมื่อหลวงพ่อกลับวัดบ้านไร่ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ วัดมีสภาพทรุดโทรมมาก เมื่อหลวงพ่อกลับมาถึงญาติโยมก็กั้นห้องให้หลวงพ่อกอยู่ในกุฏิหลังที่ดีที่สุด แต่หลวงพ่อกปฏิเสธและบอกว่าจะอยู่ที่เพิงเล็ก ๆ ด้านซ้ายของศาลาซึ่งเป็นที่เก็บของ หลวงพ่อกพูดว่า

“กฐีอยู่ตรงเพิงศาลานี้แหละ ถ้าใครมาหา กฐีไม่ต้องเดินไกล ช่วยกันเก็บของให้สะอาด กฐีแล้วกัน สมบัติกฐีเสื่อผืน หมอนใบ”

ลูกศิษย์ถามด้วยความห่วงใยว่า หลวงพ่อกต้องการอะไรอีกไหม หลวงพ่อกตอบว่า

“กฐีไม่ต้องการอะไรอีกแล้ว เพราะกฐีทุกอย่างแล้ว”

ลูกศิษย์ก็สงสัยเพราะไม่เห็นหลวงพ่อกมีอะไร จึงถามว่า

“หลวงพ่อกบอกว่ามีแล้วทุกอย่าง หมายความว่าอย่างไรครับ”

หลวงพ่อกยิ้มอย่างอารมณ์ดี แล้วตอบว่า **“กฐีมีความเพียร ความสมถะ ความศรัทธา มีเมตตา มีศีล มีความรักเพื่อนมนุษย์และมีธรรมะในหัวใจ”**

การชนะตนเอง

หลวงพ่อกให้สัมภาษณ์ภายหลังกลับจากรักษาอาการอาหาร ฌ โรงพยาบาลรามาริบัติ **“กฐีใจที่... ทุกคนมาต้อนรับและห้วงมาตลอด ทั้งที่ไปเยี่ยมกฐีที่โรงพยาบาล กฐีไม่ตายด็อก ก็ยังอยู่กับพวกมึงได้อยู่ แต่กฐีขอให้พวกมึงที่ห่วงใยกฐีจริง ๆ แล้วละก็จงหมั่นสร้างความคิดดี รักษาศีล มีเมตตาธรรม สร้างบุญกุศลให้มาก ๆ กฐีช่วยพวกมึงไม่ได้ด็อก อย่างเก่งกฐีไปส่งพวกมึงยังเมรุได้เท่านั้น ถ้าทำดีก็ไปสู่สุคติ ถ้าไม่ดีก็ไปสู่ทุคติ ถ้าบอกให้ทำดีจะไปสู่สุคติ เรื่องหมอม้าไม่ทำให้สูญบุญหรืนั้น ความจริงก็ไม่ต้องให้หมอม้าพูดด็อก เพราะกฐีดูดยามาแล้วถึง ๖๒ ปี กฐีจะละก็ได้ ระยะเวลา ๖๒ ปี กฐีดูดยาดี ๆ มวนโต ๆ หมอม้าให้ กฐีละกฐีจะละ แต่ถ้าใครมาหา กฐีจะดูดยากฐีไม่ว่าอะไร”** (เดลินิวส์: ๘ มกราคม ๒๕๔๐)

การดำลูกเป็นอัมมมงคล พูดกับลูก ๆ แต่สิ่งดี ๆ มันจะได้เป็นมงคล

หลวงพ่อกุณให้พรเนื่องในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๐

“กูเองก็ขอให้เด็กไทยทุกคนจงประพฤติตัวให้เหมาะสมกับที่เราเป็นชาติไทย พวกลูก ๆ หลาน ๆ ก็ขอให้ตั้งใจเล่าเรียนศึกษาหาความรู้ใส่ตัวเองเอาไว้ เมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ก็จะมีวิชาหากินกับเขาอย่าได้เป็นเด็กเกเร ให้รู้จักรักพ่อแม่ เขาสั่งสอนบอกอะไรก็ให้เชื่อฟัง .... ” “ทางพวกพ่อแม่ก็สั่งสอนให้ลูก ๆ ถ้าจะเอ่ยคำสอนไหน ก็อย่าไปพูดว่า ลูกคนนี่ดี ลูกคนนี่มีน ลูกคนนี่ชน ลูกคนนี่บอกยาก สอนยาก เพราะมีงไปว่ามันมาแต่เล็ก ๆ มันเป็นอัมมมงคล และจะส่งเสริมให้ลูกของมีงดีจริง ๆ พวกมีงต้องพูดคำว่าเป็นคนดี บอกง่าย สอนง่าย ไม่เคยเกเร ให้พูดกับลูก ๆ แต่สิ่งดี ๆ มันจะได้เป็นมงคลและมันก็จะได้จดจำเอาไว้ มีงทำตามกูปอกเด้อลูกหลานเอ๊ย”

อย่างมงาย อย่าไปมงายเอาเงินไปซื้อเลขหวย

“พวกมีงมาขอโชคพร กูก็ให้พรและเคาะหัว แต่เรื่องเลขเด็ดไม่มีให้ใครดีอก อย่าไปมงายเอาเงินไปซื้อเลขหวยกันเลย เก็บเงินไว้ซื้อกับข้าวดีกว่า” (เดลินิวส์: ๒๕ กันยายน ๒๕๔๑)

กรณีข่าวเลขเด็ดอายุของหลวงพ่อกุณที่สร้างความสนใจให้กับนักเสี่ยงโชคทั่วประเทศ ทำให้ผู้สื่อข่าวพยายามติดต่อขอสัมภาษณ์หลวงพ่อตลอดวัน แต่หลวงพ่อก็ไม่ว่างเพราะรับแขกไม่ขาดสายจนไม่ได้พักผ่อน หลวงพ่อกุณได้พูดเตือนสติไปถึงนักเสี่ยงโชคเพียงสั้น ๆ ว่า “กูไม่อยากพูดอะไรทั้งนั้น ไม่อยากให้ลูกหลานมันมงายเกินเหตุ ใครจะโชคดีแล้วแต่โชคความา” (เดลินิวส์: ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๒)

หลักการทำบุญ

หลวงพ่อบิเญมไปดว้ยมตตารธรรม ดั่งเช่นในครวมอบเงินเพื่อสร้งโรงพยาบาลอำเภอ
ขามสะแกแสง จ้งหวัดนครราชสีมา จ้งนวนเงิน ๑๕ ล้งนบาท หลวงพ่อบิเญมให้จารึกที่ป้ายหน้าโรงพยาบาลว่า
“หลวงพ่อบิเญม ปรีสุทโธ สร้งอุทิส่วนกุศลให้ท่านเจ้าอนวงค์ อติเตเจ้าเมืองเวียงจันท์ (ประเทศลาว)”

ทำให้ผู้คนสงสัยว่าเหตุใดจึงได้อุทิส่วนกุศลให้กับเจ้าอนวงค์ซึ่งมารุกรานชาวโคราช หลวงพ่อบิเญม
ไขข้อข้องใจว่า การทำบุญนั้นนอกจากอุทิส่วนบุญกุศลให้กับผู้มีพระคุณแล้วยังต้องแผ่ส่วนกุศลให้กับศัตรู
หม่มมาร เช่นเจ้ากรรมนายเวร เจ้าบุญนายคุณด้วย จึงจะสมบูรณ์ หากไม่มีเจ้าอนวงค์ก็จะมีโอกาสมีวีรสตรี
เช่นท้าวสุรนารี และ นางสาวบุญเหลือ

พุทธศาสนิกชนที่เคารพเลื่อมใสศรัทธาหลวงพ่อบิเญมนั้นไม่ได้เกิดจากสาเหตุที่ท่านสามารถเทศนา
สั่งสอนประชาชนด้วยลีลาโวหารอย่างพระนักเทศน์ทั่วไป แต่เกิดจากข้อวัตรปฏิบัติและปฏิบัติทาของ
หลวงพ่อบิเญม ซึ่งประจักษ์แก่สายตาพุทธศาสนิกชนอย่างชัดเจน และคำสอนที่เป็นคำพูดตรง ๆ แทรกธรรม
ง่าย ๆ ที่ประชาชนทั่วไปฟังแล้วเข้าใจโดยง่าย

พระในบ้าน

หลวงพ่อบิเญมแนะนำสั่งสอนให้รู้จักบุญคุณ และตอบแทนบุญคุณต่อผู้มีพระคุณ พ่อแม่ ครูอาจารย์
แผ่นดินหรือประเทศชาติอื่นเป็นที่กำเนิด เป็นที่อยู่อาศัย และพระเจ้าแผ่นดินที่เป็นศูนย์รวมจิตใจ
ของคนทั้งชาติ หลวงพ่อบิเญมบอกว่า ผู้เป็นลูกต้องรู้จักตอบแทนบุญคุณพ่อแม่

พ่อหม่าที่อุ้มหม่มต้องทำบุญทุกกมล คือต้องรู้จัก
ตอบแทนบุญคุณ (อย่าผิดตรงใจไม่ทำบุญ ๑๐๐กมล
ซึ่งจะเกิดบุญหม่มกมล)

ยั้งเอา มั่นยั้งอด ยั้งสละให้หมด มั่นยั้งได้

หลวงพ่อกุณเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องของการบริจาคทานหรือการเสียสละเพื่อให้พุทธศาสนิกชนปฏิบัติตาม ท่านได้ดำเนินชีวิตโดยบำเพ็ญทานบารมีอย่างจริงจังมาโดยตลอดตามแนวของพระมหาเวสสันดร

ยั้งเอา มั่นยั้งอด ยั้งสละให้หมด มั่นยั้งได้

ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต

ดูพระพุทธรูปเป็นตัวอย่าง

หลวงพ่อกุณยกเอาพระพุทธรูปเป็นตัวอย่างของความสงบระงับ โดยกล่าวว่า

“ดูพระพุทธรูปเป็นตัวอย่าง ท่านจะนั่งสงบ มองดูใจของท่านเอง ใครจะยกไปวางบนบ้าน ในวิหาร ในพระอุโบสถ ในศาลา ในป่าดง ท่านก็ไม่เคยพูด ไม่เคยบ่น สบาย ไม่ร้อน ไม่หนาว ไม่มีอาการหวั่นไหว ท่านสงบจริง ๆ”

พระพุทธรูปก็อยู่ที่กาย วาจา ใจ กายเรานี้แหละเป็นศาสนา ใจของเราที่สงบ รู้จักหลบหลีก ละเว้นในความชั่ว แล้วหันมาประกอบสิ่งที่เป็นบุญเป็นกุศล มันก็จะไม่ตกเป็นทาสของกิเลสตัณหา ดวงจิต ก็เป็นอิสระเหนืออยู่อย่างนั้น อันนี้แหละเป็นองค์พระพุทธรูปนั่งสงบอยู่นั้นแหละ การปฏิบัติธรรมนั้นอยู่ที่ไหน ก็ปฏิบัติได้โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังแหล่งนั้น ๆ โดยตรง แม้จะยืน เดิน นั่ง หรือนอน ก็สามารถปฏิบัติธรรมได้

อย่าลอคันนาก็แล้วกัน

ญาติโยมถามหลวงพ่อกุณยว่าเมื่อให้วัดถุ่มงคล หรือฝั่งตะกวดผู้ใดแล้ว หลวงพ่อได้ตั้งกฎเกณฑ์ ในการปฏิบัติหรือต้อง “กรำ” ของอย่างไร ซึ่งก็หมายถึงข้อห้ามที่จะทำมิได้ ในขณะที่มีวัดถุ่มงคล อยู่ในครอบครอง เพราะเชื่อว่าของขลังเหล่านั้นจะเสื่อมและไม่มีความศักดิ์สิทธิ์อีกต่อไป

ท่านตอบแบบติดตลกว่า

กฎไม่ผิด แตกกฎอะไรก็ผิด ลอคันนาก็ผิด
รศ. ๒๕๖ (๒๕๖๕) ๒๕๖๕

ที่หลวงพ่อกุณยพูดเช่นนี้มีความหมายว่า ผู้ที่มีวัดถุ่มงคลนั้นจะลอคันนาก็ได้ วัดถุ่มงคลนั้นไม่เสื่อม ยังทรงพุทธานุภาพและเป็นสิริมงคลเสมอตราบเท่าที่ผู้นั้นประพฤติตนเป็นคนดี มีศีลธรรม ไม่ประพฤติชั่ว ออกนอกกลุ่มนอกรทาง เหมือนการลอคันนาที่ไม่มีผู้ใดกระทำ เพราะคันนามีไว้สำหรับเดิน ไม่ใช่ลอคัน ผู้ที่มีวัดถุ่มงคลและปฏิบัติตามจึงเกิดสิริมงคลกับชีวิตตลอดไป

บุญบาปมีจริง

บุญมีจริง บาปมีจริง

หลวงพ่อกุณให้ความสำคัญ และพยายามเน้นสาธุชนในเรื่องบุญ เรื่องบาป ว่าบุญมีจริง บาปมีจริง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

“กูเชื่อว่าบุญมีจริง บาปมีจริง กูก็ทำไป...ไม่ต้องไปดอกร เราปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ อยู่ในขอบเขต พุทธโอวาททุกอย่าง ทุกแง่ ทุกมุม อยู่ในระเบียบคำสั่งสอน ไม่ต้องไปหรรอก ท่านมาอยู่กับเอ็งนี้แหละ พระพุทธองค์ท่านอยู่ได้หมดทุกตัวตน ว่าแต่คนหนึ่งคนใดมีศีล มีธรรม มีเมตตา ท่านก็อยู่ด้วย”

หัวใจพระพุทธศาสนา

หลวงพ่อกุณได้ให้คำสอนสำหรับพุทธศาสนิกชนยึดถือปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า สั้น ๆ เข้าใจง่าย ๆ ซึ่งถือเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนาว่า

ละชั่ว ทำดี มีศีล ธรรม ประจักษ์ใจ

ความรู้สึกรักของตัวแทนนักศึกษา ต่อครูใหญ่หลวงพ่อคุณ

แม่ลมหายใจจากไป แต่ได้อุทิศร่างกายไว้ เป็นครูใหญ่ผู้ไร้วิญญาณ
เป็นกายวิทยาทาน มีคุณูปการต่อวงการศึกษแพทย์ต่อไป

คำกล่าวข้างต้นคือเจตนารมณ์ของครูใหญ่ทุกท่าน รวมถึงพระเทพวิทยาคุณหรือหลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ พระเกจิอาจารย์ผู้เปี่ยมไปด้วยเมตตาธรรม ผู้เป็นครูใหญ่สาธิต ก่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน วิชาแพทย์ในวงกว้าง นักศึกษาศุนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพกว่าพันคนได้มีโอกาสศึกษาโครงสร้างร่างกายของท่านซึ่งชัดเจนและง่ายต่อการทำความเข้าใจ พร้อมกับมีคณาจารย์ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ผู้มีทักษะ ความชำนาญสูงเป็นผู้สาธิตและอธิบายให้แก่ นักศึกษา ทำให้ได้รับความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบ อาชีพและดูแลรักษาผู้ป่วยต่อไปในอนาคต อีกทั้งยังทำให้ตระหนักว่าสรรพสิ่งทั้งปวงเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไปเป็นธรรมดา ไม่ว่าจะเมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่จะยิ่งใหญ่เพียงใด แต่ร่างกายของเราก็มีเท่านี้ อวัยวะ ในร่างกายก็เหมือนกัน ความดีต่างหากที่พัฒนาคุณค่าความเป็นมนุษย์ เป็นแบบอย่างให้ชนรุ่นหลัง ได้ระลึกถึงและปฏิบัติตาม

แม้ว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มจะได้เข้าไปศึกษาในช่วงเวลาเพียงสั้น ๆ แต่สุดซาบซึ้งที่หลวงพ่อคุณ พระเถรอาจารย์ชั้นผู้ใหญ่ผู้เป็นที่เคารพรักของผู้คน เป็นปราชญ์แห่งที่ราบสูง มีจิตเมตตาเป็นที่ตั้ง ได้กรุณา สละสรริสังขารมาเป็นครูใหญ่ให้นักศึกษาอย่างพวกเราได้เรียนรู้ นั่นคือความภาคภูมิใจสูงสุดครั้งหนึ่งในชีวิตของเหล่านักศึกษาว่าเราได้เป็น **ศิษย์ครูใหญ่หลวงพ่อคุณ**

เหรียญโปรยทาน “ดอกคุณบุญ”

เหรียญโปรยทานดอกคุณบุญ ออกแบบ และประดิษฐ์ขึ้น เพื่อร่วมทำบุญถวายเป็นกุศลแด่ พระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ) เนื่องใน พิธีพระราชทานเพลิงศพครูใหญ่เป็นกรณีพิเศษ ประจำปี ๒๕๖๑

เจ้าภาพในการจัดทำเหรียญโปรยทาน ดอกคุณบุญ คือ สมาชิกโครงการประสานสุข ๒๕๕๒ เพื่อการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี งานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งประกอบด้วย บุคลากร

ผู้ป่วยที่รักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลศรีนครินทร์และญาติผู้ป่วย บริษัทเอกชนในจังหวัดขอนแก่น รวมทั้ง ผู้ที่มีจิตศรัทธาอื่น ๆ ในการร่วมงาน ร่วมบุญ เพื่อผู้ที่เราเคารพ เลื่อมใส และศรัทธา

แนวคิดการออกแบบโดยสมาชิกโครงการประสานสุขฯ คือ การคำนึงถึงความเชื่อทางศาสนา ในพิธีศพ ร่วมกับแนวคิดการประสานสุข เหรียญโปรยทานชุดนี้ จึงหมายถึงดอกคุณบุญ ดอกไม้ที่ประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติซึ่งเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีความสวยงามด้วยสีเหลืองดอกคุณ เพื่อเป็นที่ระลึกถึงพระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ) รวมทั้งการช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน การช่วยเหลือ ชุมชนและสังคม

วัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วย

๑) กลีบดอกไม้ ประดิษฐ์จากกระดาษสา มีกลีบขนาดใหญ่ และกลีบขนาดเล็ก

๒) เกสร ประดิษฐ์จากลวดเส้นเล็กพันด้วยกระดาษสีเขียวอ่อน (ซึ่งชาวบ้านในชุมชนเป็นผู้ร่วมผลิตทั้งกลีบและเกสรดอกไม้)

๓) กาวน้ำชนิดชั้น

๔) เหรียญบาท

๕) ไม้กลม สำหรับใช้พันลวด และใช้กดให้ฐานล่างของกลีบเล็กติดบนกลีบใหญ่

วิธีทำ

เกสร: ใช้ลวดขนาดเล็ก ยาวประมาณ ๕ ซม. พันไม้กลมให้เป็นขดลวดเล็ก ๆ จากนั้นตั้งตรงกลางขดลวดเพื่อแบ่งครึ่งและดึงลวดแกนกลางให้ยึดออก ใช้นิ้วบีบเส้นลวดทั้ง ๒ ชั้นให้ชิดกันและหักลวดแกนกลางให้โค้งงอเล็กน้อยเพื่อใช้เป็นที่ยึดในการติดกาบ

กลีบเล็กพร้อมเกสร: นำแกนกลางลวดเกสรที่งอแล้วสอดลงไปในช่วงเกสรกลางกลีบเล็ก พลิกด้านหลังกลีบขึ้นมาและทากาวเล็กน้อย เพื่อยึดลวดเกสรให้ติดกับกลีบเล็ก วางรอให้กาวแห้ง

กลีบใหญ่: กลีบใหญ่ ๑ ชั้น ทากาวบาง ๆ บนกลีบ ๓ กลีบ จากนั้นเลือกกลีบจากกลีบใหญ่ชั้นที่ ๒ นำมาประกบลงบนกลีบชั้นที่ ๑ ที่ทากาวไว้แล้วทั้ง ๓ กลีบ โดยให้รอยหยักของแต่ละกลีบวางตรงกัน จากนั้นจับมุมกลีบทั้งสองด้านบิดสลับกัน เพื่อให้กระดาษติดกาบได้แน่นขึ้นและกลีบมีความสวยงาม วางรอให้กาวแห้ง หลังจากกลีบแห้งแล้วนำเหรียญบาทสอดเข้าไปในช่วงกลางระหว่างกลีบบนและกลีบล่าง ทากาวบนกลีบที่เหลือและบิดกลีบเหมือนเช่น ๓ กลีบแรก

การประกอบดอก: นำกลีบใหญ่วางลงบนพื้นโต๊ะ ทากาวเป็นวงกลมส่วนกลางดอก จากนั้นนำกลีบเล็กพร้อมเกสรวางลงบนกาวที่ทา ใช้ไม้กดบริเวณรอบเกสรเพื่อให้กลีบติดกัน วางรอให้กาวแห้งและจัดรูปทรงดอกไม้ให้สวยงามก่อนนำไปใช้

พระเทพวิฑายาคม (หลวงพ่อคุณ ปรีสุทโธ) พระเถรอาจารย์ผู้เปี่ยมด้วยทานบารมี มีจิตใจเมตตา โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือเพื่อสาธารณประโยชน์ จนเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาทั้งชาวไทยและประเทศเพื่อนบ้าน สมาชิกของโครงการประสานสุขฯ จึงรังสรรค์เหรียญโปรยทานดอกคุณบุญ ขึ้นเพื่อถวายเป็นกุศล และประสงค์ที่จะถ่ายทอดแนวคิดเพื่อระลึกถึงความเมตตาและการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของหลวงพ่อคุณ ตลอดไป โดยได้นำการประดิษฐ์เหรียญโปรยทานดอกคุณบุญ ไปใช้ในโครงการแสงทิพย์, ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งของโครงการประสานสุขฯ ในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย โดยใช้เหรียญโปรยทานดอกคุณบุญ แทนแบบเดิมที่เคยใช้ ซึ่งทำจากกริบบิ้นสีต่าง ๆ เพื่อร่วมทำบุญในพิธีทางศาสนาเมื่อผู้ป่วยเสียชีวิต เพื่อให้เหรียญโปรยทานดอกคุณบุญเป็นที่รู้จักของบุคลากรและผู้สนใจและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่อง เป็นการระลึกถึงความเมตตาของ พระเทพวิฑายาคม (หลวงพ่อคุณ ปรีสุทโธ) ตลอดไป

ทานบารมี มรรควิธีสู่โพธิญาณ

ทาน หมายถึง การให้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ซึ่งจะทำให้เกิดบุญขึ้นแก่ผู้ให้ ทาน คือ จะเป็นที่รักที่พอใจของคนเป็นอันมาก มีชื่อเสียงดีงาม มีความองอาจกล้าหาญ และเมื่อละโลกไปแล้วย่อมบังเกิดในสุคติภพ ทาน จึงเป็นพื้นฐานของการพัฒนาจิตใจ พัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความเจริญก้าวหน้า ทานแบ่งเป็น ๔ ประเภท คือ

อามิสทาน คือ การให้วัตถุสิ่งของ ข้าว น้ำ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องหอม ประทีปโคมไฟ ยานพาหนะ เป็นต้น

อภัยทาน คือ การให้ชีวิตสัตว์เป็นทาน เช่น การปล่อยสัตว์ การไถ่ชีวิตสัตว์ รวมถึงการปล่อยวางความโกรธ ไม่พยาบาท

วิทยาทาน คือ การให้ความรู้เป็นทาน การให้คำแนะนำสั่งสอนที่ดี มีประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

ธรรมทาน คือ การให้ความรู้เรื่องธรรม เช่น การแนะนำให้เข้าใจในเรื่องบุญ บาป การละชั่ว ทำดี ทำใจให้ผ่องใส ด้วยการทำสมาธิภาวนา ซึ่งเป็นทางแห่งความสะอาด บริสุทธิ์ จนสิ้นอาสวะกิเลสได้ ธรรมทานจึงมีอานิสงส์ที่ประเสริฐกว่าทานทั้งปวง

ทานบารมี คือคุณความดีที่บำเพ็ญอย่างยิ่งยวดในการให้ทาน การบำเพ็ญทานให้สมบูรณ์ ผู้ที่จะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าได้นั้น จะต้องเป็นนักเสียสละอย่างยิ่ง ตั้งตั้งแต่เสียสละวัตถุสิ่งของภายนอก จนกระทั่งบุตริตาภรรยา และแม้แต่ชีวิตของตนในที่สุด เพื่อสร้างคุณภาพทางจิตให้สามารถเข้าถึงความรู้ที่สูงสุด อันเป็นฐานะของผู้เป็นที่พึ่งของโลก พระพุทธศาสนามากล่าวยกย่องพระเวสสันดรโพธิสัตว์ ว่าเป็นตัวอย่างในการบำเพ็ญทานบารมี ทรงพอพระทัยที่จะบริจาคตานทุกอย่างที่มีคนมาขอ ทั้งวัตถุสิ่งของเงินทอง ตลอดจนพระโอรสพระธิดาและพระชายา ซึ่งแสดงถึงการเสียสละประโยชน์ส่วนตน หรือประโยชน์ส่วนน้อย เพื่อประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่า หรือประโยชน์ของส่วนรวม อันเป็นประโยชน์แก่ชาวโลกทั้งมวล นั่นคือการได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า กล่าวเฉพาะทานบารมีนั้น พระโพธิสัตว์ก่อนที่จะมาเป็นพระพุทธเจ้า ได้ทรงบำเพ็ญบารมีมาเป็นอเนกประการนานกว่าสี่สงขัยแสนกัป จึงได้สร้างสมบารมีมาอย่างยิ่งยวด ดังกล่าวว่า ทรงบริจาคตโลหิตให้เป็นทานมากกว่าน้ำในมหาสมุทรทั้ง ๔ ทรงบริจาคตเนื้อให้เป็นทานมากกว่ามหาปรูฬี ทรงตัดพระเศียรให้เป็นทานถ้าจะรวบรวมก็สูงกว่าเขาพระสุเมรุราช และทรงควักดวงเนตรให้เป็นทานก็มากกว่าดวงดาวบนท้องฟ้า เป็นต้น และการบำเพ็ญบารมีนั้นมีลำดับความยากง่ายเป็นขั้นต้น กลาง ขั้นสูง เช่น การบำเพ็ญทานบารมี ๓ ขั้น¹ ตามลำดับ ดังนี้

๑. ทานบารมี	บริจาคตทรัพย์สินสิ่งของภายนอก
๒. ทานอุปบารมี	บริจาคตอวัยวะ คือร่างกาย
๓. ทานปรมัตถบารมี	บริจาคตชีวิต

พระโพธิสัตว์ผู้ปรารถนาที่จะตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์หนึ่ง ในอนาคต จำเป็นต้องบำเพ็ญ**พุทธการกรรม** คือธรรมที่จะทำให้เป็นพระพุทธเจ้า ซึ่ง คือ การบำเพ็ญบารมีทั้งสิบทัศ (ทศบารมี) ดังนี้

ทานบารมี การให้

ศีลบารมี การรักษากาย วาจาให้สะอาด บริสุทธ์

เนกขัมมบารมี การออกบวช การหลีกออกจากกามทั้งปวง

ปัญญาบารมี ความรอบรู้ การหยั่งรู้เหตุผล ความเข้าใจสภาวะของสรรพสิ่งตามความเป็นจริง

วิริยะบารมี ความเพียรพยายาม ความกล้ากล้าไม่เกรงกลัวอุปสรรค

ขันติบารมี ความอดทน อดกลั้นต่อความยากลำบากต่าง ๆ อดทนต่อคำนิทา และคำสรรเสริญ

สัจจะบารมี พุดจริง ทำจริง จริงใจจริงจัง กระทำให้สำเร็จดังคำพูด

อธิษฐานบารมี ความตั้งใจมั่นคงเด็ดเดี่ยว ดำเนินตามจุดมุ่งหมายอย่างแน่วแน่

เมตตาบารมี ความรักใคร่ ความปรารถนาดี เกื้อกูลผู้อื่นให้มีความสุข

อุเบกขาบารมี การวางใจเป็นกลาง หยุดนิ่ง ไม่หวั่นไหวต่ออารมณ์ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่มากระทบ

1 ชู.อป. (ไทย) ๓๓/บทนำ หน้า ๑๑๖.

ในการบำเพ็ญบารมีสิบทัศนั้น การบำเพ็ญทานบารมีเป็นการบำเพ็ญบารมีที่สำคัญ ซึ่งพระโพธิสัตว์ทุกพระองค์จำเป็นต้องบำเพ็ญก่อนบารมีประการอื่น เพราะการตั้งปณิธานอันแน่วแน่ที่จะนำพาตนเองและสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นวิภวสังสารไปสู่พระนิพพานนั้น จะต้องมีหมู่คณะที่จะช่วยให้สามารถบำเพ็ญบารมีได้อย่างเต็มที่ การบำเพ็ญทานบารมีจึงเป็นการขัดเกลากิเลส ให้กำจัดความตระหนี่ สร้างนิสัยแห่งการให้อย่างแท้จริง ทานบารมีจึงเป็นพื้นฐานในการสร้างบารมีอื่น ๆ ต่อไป ดังนั้น การให้ทานของพระโพธิสัตว์จึงเป็นการให้ทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สมบัติ สิ่งของ ยานพาหนะ อวัยวะ เลือดเนื้อ แม้กระทั่งชีวิตแก่ผู้มาขอ ไม่เลือกเพศ ชั้น วรรณะ

การบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้ามีปรากฏในพระสูตรตันตปิฎก และปิฎกอื่น ๆ ภายหลังเมื่อตั้งความปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า ซึ่งได้พรรณนาประวัติของพระสมณโคดม เมื่อครั้งถือกำเนิดเป็นสุเมธดาบส และตั้งความปรารถนาต่อพระพักตร์พระที่ปึงกรพุทธเจ้าในการที่จะเป็นพระพุทธเจ้าต่อไปในภายภาคหน้า ดังนี้

ในนครอมรวดี มีพราหมณ์ชื่อ สุเมธ เป็นผู้คงแก่เรียน เรียนรู้ไตรเทพ และศาสตร์ต่าง ๆ รอบด้าน เมื่อบิดามารดาถึงแก่กรรมได้ทิ้งทรัพย์สมบัติไว้ให้มากมาย สุเมธบัณฑิต คิดว่า เมื่อไปปรโลกจะถือเอาทรัพย์ไปด้วยแม้แต่น้อยก็ไม่ได้ จึงให้ทานแก่มหาชน แล้วออกบวช เพื่อแสวงหาพระนิพพาน วันหนึ่งสุเมธดาบส ได้พิจารณาถึงเหตุ และตั้งความปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า จึงทอดกายลงนอนเป็นสะพานเพื่อพระพุทธเจ้าจะได้ก้าวข้ามไปโดยเท้าไม่เปื้อนโคลนตม เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าที่ปึงกรเสด็จมาทรงยืนเบื้องศีรษะของสุเมธดาบส และทรงดำริถึงความปรารถนาของสุเมธดาบส และทรงพยากรณ์ว่า **“... ดาบสนี้กระทำความปรารถนาอันยิ่งใหญ่ เพื่อความเป็นพระพุทธเจ้าจึงได้นอนอยู่ ด้วยว่าในที่สุดสี่สงฆ์ยังด้วยแสนกับ แต่กับนี้ไป ดาบสนี้จักได้เป็นพระพุทธเจ้า พระนามว่าโคดม”**

สุเมธดาบสเมื่อได้รับพุทธพยากรณ์จากสมเด็จพระที่ปึงกรพุทธเจ้าแล้ว ก็ตรวจตราพิจารณาว่าจะต้องบำเพ็ญความดีอะไรบ้างถึงจะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อเลือกเฟ้นธรรมที่จะทำได้เป็นพระพุทธเจ้า ได้เห็นทานบารมีอันเป็นพุทธการกธรรม ธรรมที่จะทำให้เป็นพระพุทธเจ้า ข้อที่ ๑ เป็นทางใหญ่ ที่พระพุทธเจ้าทั้งหลายทรงเลือกเฟ้นแล้ว จึงกล่าวสอนตนเองว่า การจะสร้างบุญบารมีได้เต็มที่ทานบารมี เป็นบารมีที่สำคัญมาก ขาดทานบารมีแล้วจะทำให้การบำเพ็ญบารมีข้ออื่นได้ลำบาก จึงต้องบำเพ็ญทานบารมีประหนึ่งว่า **“หม้อน้ำที่เต็มด้วยน้ำซึ่งผู้ใดคนหนึ่งจับคว่ำลงน้ำย่อมไหลออกหมดไม่ขังอยู่ในหม้อน้ำ ฉันทใด ท่านเห็นผู้ขอทั้งชั้นต่ำ ชั้นกลาง และชั้นสูงแล้วจงให้ทานอย่าให้เหลือ ดุจหม้อน้ำที่คว่ำลง ฉันทนั้น”**²

2 ขุ.พุทธ. (ไทย) ๓๓/๑๑๘-๙/๕๘๓ (สุเมธกถา).

ไม่หวั่นไหวในการให้ทาน

ในอดีตกาล สมัยเมื่อพระโพธิสัตว์เกิดเป็นเศรษฐี ตั้งโรงงาน ๖ แห่ง คือ ที่ประตูเมืองทั้ง ๔ ทิศ ที่ใจกลางเมือง ๑ แห่ง และที่บริเวณประตูศอกุหาสน์อีก ๑ แห่ง ได้บริจาคทานทุกวัน และรักษาอุโบสถศีล เป็นนิจ วันหนึ่งขณะคนรับใช้กำลังนำอาหารเข้านครเศรษฐี พระปัจเจกพุทธเจ้าองค์หนึ่ง เพิ่งออกจากนิโรธสมาบัติมาบิณฑบาต เศรษฐีเห็นพระปัจเจกพุทธเจ้าแต่ไกล จึงปรารถนาจะถวายทาน แต่ทันทีที่คิดจะทำความดี มารผู้มีใจบาปทนไม่ได้ ถึงกับสั่งสะท้านคล้ายคนไข้ที่แสดงน้ำเย็น คิดว่า **“พระปัจเจกพุทธเจ้าไม่ได้ฉันอาหารมา ๗ วันแล้ว วันนี้หากไม่ได้อาหารก็ต้องปรินิพพาน เราจะทำให้พระปัจเจกพุทธเจ้าพินาศให้ได้”** จึงรีบตรงไปบ้านท่านเศรษฐี และเนรมิตหลุมถ่านเพลิงใหญ่ มีเปลวไฟ ร้อนแรงแดงฉานลุกโพลงจากใต้พิภพ นำหวาดกลัวยิ่งนัก

เศรษฐีจึงคิดว่า **“พญามาร คือผู้ขัดขวางความดี ต้องการจะทำลายทานของเรา แต่ไม่ว่าอะไร จะเกิดขึ้น วันนี้เมื่อเราตั้งใจทำความดีแล้ว เราจะต้องทำให้สำเร็จ แม้ว่าจะมีมารมาเป็นร้อย เป็นพัน หรือเป็นแสนก็ตาม ก็ขัดขวางการให้ทานของเราไม่ได้”** จึงถือถาดอาหารไปยืนอยู่ที่ปากหลุมถ่านเพลิง เห็นมารยืนอยู่ในอากาศจึงถามว่า

“ท่านเป็นใคร”

“เราคือมาร”

“หลุมถ่านเพลิงนี้ท่านเนรมิตขึ้นหรือ”

เมื่อมารยอมรับ จึงถามต่อว่า **“ท่านเนรมิตเพื่ออะไร”**

มารตอบว่า **“เราต้องการทำอันตรายต่อท่านของท่าน และต้องการให้ชีวิตของพระปัจเจกพุทธเจ้าดับสิ้นไป”**

เศรษฐีกล่าวด้วยน้ำเสียงเด็ดเดี่ยวว่า **“ใครก็ขัดขวางการให้ทานของเราไม่ได้ แม้เราจะต้องตกลงไปในหลุมถ่านเพลิง มีหัวด้งลง เอาเท้าชี้ฟ้า ร่างกายจะมอดไหม้เป็นเถ้าถ่านก็ตาม แต่เราก็จะมุ่งมั่นทำความดีให้สำเร็จดังที่ได้ตั้งใจไว้”** ว่าแล้วก็กราบอาราธนาพระปัจเจกพุทธเจ้าว่า **“ขอท่านผู้เจริญได้โปรดรับภัตตาหารของข้าพเจ้าด้วยเถิด”**

เศรษฐีสำรวมจิตมั่นก้าวลงไปหลุมถ่านเพลิงด้วยความกล้าหาญ โดยไม่หวาดหวั่นต่อมรณภัย มีใจผ่องใสตั้งมั่นอยู่ในทานนั้น และด้วยอำนาจแห่งความตั้งใจมั่นคงในการทำทานนั้น ดอกบัวใหญ่ก็ผุดขึ้นมารองรับเท้าทุกอย่างก้าวของเศรษฐี อีกทั้งมีเกสรดอกบัวหอมฟุ้งกระจาย โปรยปรายลงใส่ร่างกายของท่านเสมือนหนึ่งพรางพรมด้วยละอองทองคำ เปลวเพลิงอันร้อนแรงนั้นไม่อาจเผาไหม้กายของท่านเศรษฐี แม้เพียงปลายเส้นขนก็ไม่ระคายเคืองแต่อย่างใด ท่านเศรษฐีก้าวเดินไปบนดอกบัว ยืนถวายภัตตาหารอันมีรสเลิศลงในบาตรของพระปัจเจกพุทธเจ้าจนสำเร็จ

ยิ่งเอามันยิ่งอด ยิ่งสละให้หมดมันยิ่งได้

ความแตกฉานในทางพุทธศาสนา และความแกร่งกล้าในวิชาคาถาอาคมที่ร่ำเรียนมาอย่างจริงจัง ตั้งแต่เริ่มบวชเรียน ทำให้หลวงพ่อกุณฺ ปรสิทุโรเป็นที่เคารพศรัทธาของคนทั่วไป และท่านได้เริ่มสร้าง ตระกรุดโทน และตระกรุดทองคำ ผังใต้ท้องแขนให้แก่ผู้มาขอ เมื่อท่านบวชเรียนได้เพียง ๗ พรรษา ในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ดังที่ท่านกล่าวเสมอว่า **“ใครมาขอกุ๊กก็ให้ ไม่เลือกยากดีมีจน”** ซึ่งมีผู้มาขอ ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ท่านก็เมตตาให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด โดยเฉพาะในการบริจาคปัจจัย สร้างสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ตามคำบอกเล่าของท่านว่า

“ทุกวันนี้กุ๊กมีเงินเพราะพวกมึงช่วยเหลือ พวกมึงบริจาคกันเป็นล้าน ๆ กู๊กก็ไปให้คนที่มันลำบาก แต่ถ้ากูเห็นแก่ได้เก็บเอาไว้คนเดียว ใครจะมาบริจาคให้กูอีก เพราะให้ไปไม่ไปเผื่อแผ่กับคนทุกขียาก ยิ่งเอามันยิ่งอด ยิ่งสละให้หมดมันยิ่งได้”³

“...มีคนมาขอก็ดีแล้ว ทำให้เราได้สร้างบารมี ถ้าไม่มีคนขอมาหรือคนมาขอ เราจะให้ท่านใคร ได้ สร้างโบสถ์สร้างวิหารไม่ยากเท่าสร้างบารมี คนมาขอนั้นดีกับเรา ถ้าไม่มาขอเราแยء เราจะได้สร้างบารมี”

เมื่อมีคนถามว่า **“หลวงพ่อกุ๊กไม่กลัวถูกหลอกหรือ”**

ท่านบอกว่า **“กูไม่กลัว รู้ว่าหลอกกูให้ ให้ทั้งรู้ว่ากูถูกหลอก คือการทำใจ ทำบารมี ทุกวันนี้ถ้า กูไปปลุกเสกที่วัดไหน ๆ ก็ไม่รับปัจจัยที่วัดนั้น ๆ ถวายกู ใครมานิมนต์กูก็ดีใจ กูจะได้บริจาค กุบริจาคให้วัดละหมื่นบาททุกครั้ง กูจะสร้างความดี สร้างบารมีทานไปเรื่อย ๆ เงินกูไม่หมด กูจะ ให้ไปอย่างนี้เรื่อย ๆ จนกว่ากูจะตาย กูตายกูก็ยังมิให้ ไม่เชื่อมึงคอยดูไปก็แล้วกันลูกหลานเอ๊ย”**⁴

เมื่อมีคนถามว่า **“หลวงพ่อกุ๊กเอาเงินไปสร้างสาธารณกุศลต่าง ๆ ไม่เสียดายบ้างหรือ”**

หลวงพ่อกุ๊กตอบว่า **“ใครบอกว่าเงินของกู มันเป็นของพวกมึง ของชาวบ้านเอามาฝากกูไว้ ให้ช่วยทำบุญต่อ ๆ กันไป”**⁵

และถามต่อไปว่า **“หลวงพ่อกุ๊กบริจาคเงินจำนวนมากมาย ไม่คิดเสียดายบ้างหรือ”**

หลวงพ่อกุ๊กรีบตอบอย่างรวดเร็วว่า **“กูใช้เงินเนี่ย กูใช้อย่างทารุณ ใช้อย่างอื่นมีเมตตา แต่ใช้เงินกูไม่มีเมตตาเลย ไม่มีบันยะบันยัง เงินมาเป็นนายกูไม่ได้ดอก ต้องเป็นทาสกู ต้องอยู่ใต้ บังคับบัญชากู”**⁶

3-6 วันชนะ(๒๕๕๒) .กู๊กแต่ธรรมะ กรุงเทพมหานคร ไพลินบุ๊คเน็ต จำกัด. หน้า ๓๑, ๔๘, ๑๐๒, ๑๒๖

การทำบุญครั้งหนึ่งที่หลวงพ่อกุณกล่าวว่่า **“กุรูู้สึกดีใจอย่างหาที่เปรียบไม่ได้ ...”** คือการที่ได้ทูลเกล้าถวายเงินจำนวน ๗๓ ล้านบาทแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในคราวเสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีบรรจุ และอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุขึ้นประดิษฐาน ณ บุษบกเหนือพระอุโบสถ วัดบ้านไร่ ในวันพุธที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ดังคำกล่าวของหลวงพ่อกุณว่่า **“กุรูู้สึกดีใจหาที่เปรียบไม่ได้ บุญทานอื่นทำมามาก แต่ทำบุญกับพระเจ้าอยู่หัวฯ ยังไม่ได้ทำ ทำบุญกับท่านยิ่งใหญ่ทูลเกล้าฯ ถวาย ๗๒ ล้านบาท ภูมิใจมหาศาล เงินที่ลูกหลานบริจาคที่ละเล็กทีละน้อยสะสมรวมไว้เพื่อทูลเกล้าฯ ถวาย พี่น้องจะได้ร่วมกันรับอานิสงส์ด้วย”**⁷ และในช่วงปลายของชีวิต หลวงพ่อกุณก็ได้ตั้งใจอย่างแน่วแนในการบริจาคร่างเพื่อให้เป็นครูใหญ่แก่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดังปรากฏข้อความบางตอนจากคำสั่งเสียของหลวงพ่อกุณว่่า **“...กุมาคิดได้ว่าอยากจะทำบารมีด้วยการบริจาคศพ ดีกว่าเอาไปเผาทิ้ง ให้เขาเอาไปเป็นทาน ได้เป็นครูเขา พวกลูกหลานเมื่อถึงเวลาที่กุหมตลมหายใจแล้ว พวกมึงก็อย่าได้หวังเหนี่ยว และให้เขาไปเถอะ เพราะมันจะเสียเจตนาของกุ ขอให้อนุโมทนากับกุ...”**

7 วันชนะ(๒๕๕๒) ,ภูมิแต่ธรรมะ กรุงเทพมหานคร ไพลินบุ๊คเน็ต จำกัด. หน้า ๙๓

หีบบรรจุสุริยสังขารพระเทพวิทยาคม (คุณ ปริสุทฺโธ)

การจัดสร้างหีบบรรจุสุริยสังขารพระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อกุณ ปริสุทฺโธ) สร้างด้วยไม้โลงเลง ซึ่งเป็นไม้เนื้อแข็งมีกลิ่นหอม เป็นไม้ที่เกิดในพื้นที่ภูเขาสูง มีมากในเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไม้ชุดนี้ได้มาตั้งแต่ในปี ๒๕๕๖ หีบนี้ช่างชาวเวียดนามซึ่งอาศัยอยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นผู้ประกอบขึ้นรูป

หีบมีลักษณะคล้ายหีบทรงธรรม คือ ส่วนฝาจะมีลักษณะโค้งนูนขึ้นเล็กน้อย ฝาเข้าลิ้นโดยใช้ไม้แผ่นเดียวจากไม้ต้นเดียว จำนวน ๔ แผ่น แผ่นพื้นล่างกว้าง ๗๐ เซนติเมตร ยาว ๒๐๐ เซนติเมตร เมื่อประกอบเข้ารูปแล้ว หีบจะมีขนาดกว้าง ๗๗ เซนติเมตร ยาว ๒๐๗ เซนติเมตร ความสูงรวมฝา ๗๗ เซนติเมตร ภายในหีบเป็นเนื้อไม้ขัดเรียบ ไม้ลงสี ไม้ลงลาย เพื่อรักษาความหอมของเนื้อไม้เอาไว้ ด้านนอกลงสีพื้นทึบ ลงลายทองคำ (ลายรดน้ำปิดทองคำ) ลวดลายเป็นการผสมผสานศิลปะของภาคอีสาน และภาคกลาง

ฝาหีบ ๓ ชั้น ชั้นบนสุดประกอบด้วยรูปธรรมจักรและเทพเทวดา อันมีความหมายถึงธรรมอันประเสริฐและเทพวิทยาตามราชทินนามพระราชทาน ชั้นที่ ๒ และชั้นที่ ๓ ประกอบด้วยรูปนกในเทพนิยาย เครื่องเถาดอกไม้ และพรรณพฤกษา ตามที่ผู้อุปฐากพระเทพวิทยาคมในปัจจุบันได้เล่าว่าท่านชื่นชอบกับการตุนกและพรรณไม้ต่าง ๆ นานา

ตัวหีบเขียนลวดลายชีวประวัติตอนสำคัญของพระเทพวิทยาคม อาทิ ชาติกำเนิด การศึกษา เพลงโคราช การตัดสินใจออกอุปสมบท ธุดงค์วัตรพบธรรมอันประเสริฐ เหตุการณ์ตีกล่มที่มีคนเชื่อว่ารอดชีวิตได้ด้วยบุญบารมีพระเทพวิทยาคม ปราบกฏเป็นที่เลื่องลือทั้งในประเทศและต่างประเทศ การสร้างบุญบารมีมหาทานในกิจสาธารณประโยชน์ การโปรดสรรพสัตว์ และการสละร่างกายเป็นทานบารมีในการศึกษา เป็นต้น

ช่วงล่างหีบประกอบด้วยลายรดน้ำปิดทอง มีฐานลดหลั่นรองรับตัวหีบเสมอปากหีบ

หีบบรรจุสรีระสังขารพระเทพวิทยาคมนี้ ทีมงานและผู้เกี่ยวข้องได้จัดสร้างอย่างประณีตบรรจงให้มีความมั่นคง แข็งแรง และงดงาม ด้วยความเคารพศรัทธายิ่ง ในความเป็นสมณะที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ บำเพ็ญทานบารมีอย่างที่สุด และเป็นผู้ให้ที่ละแล้วซึ่งกิเลสทั้งปวง เพื่อถวายเป็นสักการบูชาแด่พระเทพวิทยาคม

เมรุลอย นกหัสดีลิงค์ ฌาปนสถานชั่วคราววัดหนองแขวงพระอารามหลวง

เมรุลอย เป็นเมรุที่สร้างขึ้นให้เหมาะสมกับฐานะของผู้ล่วงลับที่มักจะเป็นบุคคลสำคัญ ซึ่งการฌาปนกิจในวัดอาจมีพื้นที่คับแคบ จึงจำเป็นต้องสร้างเมรุขึ้นใหม่ในที่กว้างขวาง เพื่อรองรับผู้มาร่วมงานให้เหมาะสม จึงเป็นเมรุที่เคลื่อนย้ายได้ เป็นงานช่างฝีมือที่ประณีตงดงาม มีรูปลักษณะต่าง ๆ กันไป ซึ่งสำหรับงานพระราชทานเพลิงศพครูใหญ่เป็นกรณีพิเศษ หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ ในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ นั้น ได้จัดทำเป็นเมรุลอยนกหัสดีลิงค์

เมรุลอยนกหัสดีลิงค์ เป็นการสร้างเมรุสำหรับศพเจ้านาย หรือพระสงฆ์ที่มีสมณศักดิ์ชั้นสูง ตามประเพณีในวัฒนธรรมล้านช้างและล้านนา ซึ่งเชื่อมโยงมาถึงอีสาน เป็นประเพณีที่เกิดขึ้นตามตำนาน นกหัสดีลิงค์ หรือนกกระไดลิงค์ ซึ่งเป็นสัตว์หิมพานต์ ตัวเป็นนกขนาดใหญ่ ส่วนหัวเป็นช้าง มีงวง มีงา มีกำลังมหาศาล ชอบกินสัตว์เป็นอาหาร มีเรื่องราวเกี่ยวกับเมืองตักกะศิลาเชียงรุ่งแสนหวิมหานคร เมื่อกษัตริย์แห่งนครนั้นสวรรคต พระมหาเทวีได้อัญเชิญพระศพออกไปฌาปนกิจที่ทุ่งหลวง ในขณะที่นั้นมี นกหัสดีลิงค์บินมาจากป่าหิมพานต์โฉบลงมาเอาพระศพไป เมื่อพระมหาเทวีเห็นเช่นนั้นจึงประกาศให้หาคนมาต่อสู้อันเพื่อเอาพระศพคืนมา นางสีดา ธิดาแห่งพระยาดักกะศิลาจึงอาสาเข้าต่อสู้กับนกหัสดีลิงค์ โดยใช้ศรอาบยาพิษ ยิงนกหัสดีลิงค์ถึงแก่ความตาย ตกลงมาพร้อมพระศพ พระมหาเทวีจึงโปรดให้ช่างทำเมรุ คือ หอแก้วบนหลังนกหัสดีลิงค์ แล้วถวายพระเพลิงไปพร้อมกัน จากนั้นมาจึงได้ถือเอาประเพณีทำนกหัสดีลิงค์ประกอบเมรุของชนชั้นเจ้านาย ตามความเชื่อที่ว่านกหัสดีลิงค์สามารถนำดวงวิญญาณของผู้ตายไปสู่สวรรค์ได้

การสร้างเมรุลอยสำหรับพระราชทานเพลิงศพพระเทพวิฑูยาภรณ์ (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ) เป็นกรณีพิเศษในครั้งนี้ ได้จัดทำเป็นเมรุลอยนภหัตถ์สถิตย์ ซึ่งได้มีการจัดพิธี “เบิกฟ้า ขอมมาเถนไท่” ตามประเพณีเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยจะได้สร้างเมรุลอยเป็นรูปนภหัตถ์สถิตย์เทินบุษบกสีขาว ซึ่งเป็นจินตนาการถึงสวรรค์ ตั้งอยู่บนฐาน ๘ เหลี่ยม สูง ๒๒.๖ เมตร กว้าง ๑๖ เมตร ประดับด้วยสัตว์หิมพานต์จำลองประกอบด้วยนกที่มีความยาว ๕ เมตร ๑๒ ตน และรายล้อมด้วยสัตว์หิมพานต์ต่าง ๆ ๓๒ ตน จำลองบรรยากาศเขาพระสุเมรุตามคติในพระพุทธศาสนา มีรูปทรงและลวดลายเฉพาะแสดงถึงอัตลักษณ์วัฒนธรรมอีสาน งานศิลปะชิ้นนี้กำหนดเป็นสีขาวทั้งหมด นอกจากในส่วนยอดสุดของบุษบกที่จะปิดด้วยทองคำเปลว ภายใต้แนวคิดที่สื่อถึงความเรียบง่าย สมเกียรติ และสง่างาม เป็นความสะอาด บริสุทธิ์ ในการส่งสัจการหลวงพ่อคุณไปสู่สวรรค์ ตามเจตนารมณ์ของหลวงพ่อคุณที่ให้จัดงานอย่างเรียบง่าย

ในการปิดทองคำเปลวยอดบุษบกและประดับขนนกหัตถ์สถิตย์นั้น คณะกรรมการจัดพระราชพิธีพระราชทานเพลิงศพครูใหญ่เป็นกรณีพิเศษ หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ เห็นควรให้ศิษยานุศิษย์ได้มีส่วนร่วมในการปิดทองคำเปลวยอดบุษบกและประดับตกแต่งขนนกหัตถ์สถิตย์ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระสงฆ์ผู้เปี่ยมล้นด้วยเมตตาบารมี เสริมสิริมงคลแก่ชีวิต โดยได้จัดเตรียมอุปกรณ์อย่างเพียงพอในงานสี่ฐานเพลิงวัดบุญสมมาบุญชาน้ำ ประจำปี ๒๕๖๑ ในระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ ริมบึงสี่ฐานฝั่งตะวันตก มหาวิทยาลัยขอนแก่น และเมื่อเมรุลอยนภหัตถ์สถิตย์เสร็จสมบูรณ์ จะได้เคลื่อนย้ายไปตั้งไว้ ณ ฌาปนสถานชั่วคราววัดหนองแวง พื้นที่ ๑๕ ไร่ ด้านหลังพุทธมณฑลอีสาน จังหวัดขอนแก่น สถานที่ประกอบพิธีพระราชทานเพลิงศพครูใหญ่พระเทพวิฑูยาภรณ์ (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ) หลังจากเสร็จพิธีสถานที่นี้จะเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งจะได้สร้างอนุสรณ์สถานครอบไว้ โดยมีรูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นรูปแบบประยุกต์ เรียบง่าย สมถะ สันโดษ ใช้สีขาวเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ บรรยากาศภายในใช้แสงธรรมชาติเป็นสัญลักษณ์แห่งนิพพาน เพื่อเป็นอนุสรณ์ระลึกถึงคุณงามความดีของหลวงพ่อคุณผู้สร้างคุณูปการอเนกอนันต์แก่ประเทศชาติมากเกินกว่าจะคณานับได้

อนุสรณ์สถานพระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ)

อนุสรณ์สถานในงานพิธีพระราชทานเพลิงศพครูใหญ่พระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ) เป็นกรณีพิเศษ ใช้เป็นสถานที่รวบรวมชีวประวัติ เพื่อเผยแพร่ให้แก่อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาและระลึกถึงคุณูปการของท่าน และใช้เป็นสถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อนุสรณ์สถานนี้ ออกแบบโดย รศ.ดร.ชูพงษ์ ทองคำสมุทร ผศ.เข็มโชติ ภูประเสริฐ ผศ.รท.อรรถ ชมาฤกษ์ และคณะ ผู้ช่วยออกแบบจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อาคารอนุสรณ์สถานพระเทพวิทยาคม มีลักษณะเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กความสูง ๓๒ เมตร บนฐาน ๘ เหลี่ยมด้านเท่า ยาวด้านละ ๙ เมตร มีซุ้มจัตุรมุข ๔ ด้าน ศาลารายจำนวน ๓ หลัง โดยรอบ มีพื้นที่ใช้สอยรวม ๑,๐๐๐ ตารางเมตร ตั้งอยู่ ณ พุทธมณฑลอีสาน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มีลักษณะรูปแบบกึ่งศาสนาการประยุกต์ จากรูปแบบของพระธาตุในกลุ่มวัฒนธรรมไต-ลาว **ทรงบัวเหลี่ยม** ที่เป็นการจำลองลักษณะของเขาพระสุเมรุตามคติไตรภูมิโดยมีการประยุกต์รูปแบบให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น ทั้งยังลดทอนการตกแต่งประดับประดาให้เกิดความเรียบง่าย สมถะ และสันโดษ โดยการใช้สีขาวเป็นสีหลักของอาคาร ผนวกเข้ากับการใช้แสงธรรมชาติภายในอาคารเพื่อสื่อถึงนิพพาน

และการหลุดพ้น อีกทั้งเพื่อให้เข้ากับเทคโนโลยีการก่อสร้างในปัจจุบันที่ผสมผสานวัสดุสมัยใหม่และงานระบบอาคารที่มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวความคิดในการออกแบบอาคารให้สอดคล้องกับหลักการออกแบบ **‘สถาปัตยกรรมเพื่อความยั่งยืน’** (sustainable architecture)

แนวความคิดในการออกแบบอาคาร

ในการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อความยั่งยืน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับว่ามีการพิจารณาโดยแยกคายถึงผลกระทบต่อสถาปัตยกรรมต่อสิ่งแวดล้อม มีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้ใช้อาคาร และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ แนวความคิดนี้ได้นำมาใช้ในกระบวนการออกแบบอนุสรณ์สถานพระเทพวิทยาคมโดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

การพิจารณาถึงการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อประสิทธิภาพพลังงาน โดยใช้การออกแบบอาคารที่มีลักษณะช่องเปิดที่ไม่มากจนเกินไป เพื่อลดความร้อนที่จะถ่ายเทเข้าสู่อาคาร การเลือกใช้สีภายนอกที่เป็นสีขาวเพื่อลดการดูดกลืนความร้อนในวัสดุเปลือกอาคาร เลือกใช้วัสดุภายในเป็นสีขาวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของแสงธรรมชาติที่นำมาใช้ในอาคารเวลากลางวัน และสามารถลดพลังงานไฟฟ้าที่ต้องใช้ในระบบแสงประดิษฐ์ในเวลากลางคืนลงได้ นอกจากนี้ในการออกแบบอาคารยังเลือกใช้ผังอาคารรูปแปดเหลี่ยมเพื่อให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์ มีพื้นที่ใช้สอยภายในมากแต่มีพื้นที่กรอบอาคารน้อย ลดความร้อนและความชื้นจากภายนอกอาคารที่จะถ่ายเทเข้ามาในอาคาร

การออกแบบอาณาบริเวณที่ลดพื้นที่ในการสะสมความร้อน โดยใช้วัสดุที่ลดการชะมิวน้ำดินเพิ่มการดูดซึมน้ำ การใช้พืชพรรณทางธรรมชาติเพื่อการบังแดดและเพิ่มการระเหยของน้ำ ทำให้อุณหภูมิภายนอกอาคารลดลงเพื่อลดปรากฏการณ์เกาะความร้อน (heat island effect) ลดภาระการทำมาเย็นของเครื่องปรับอากาศ และเพิ่มสภาวะสบายทางด้านอุณหภูมิให้แก่ผู้ใช้งานอาคาร

การเลือกใช้วัสดุอาคารภายนอกที่เน้นความมั่นคงแข็งแรง การบำรุงรักษาสามารถทำได้ง่าย วัสดุภายในเน้นการใช้วัสดุท้องถิ่นเพื่อลดการใช้พลังงานในการขนส่ง เลือกใช้วัสดุโปร่งแสงคือกระจกที่ยอมให้แสงสว่างที่ต้องการเข้ามาได้มากแต่มีความร้อนผ่านเข้ามาน้อย โครงสร้างอาคารเป็นโครงสร้างแบบเสาและคานคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีความคงทนถาวร

การตกแต่งภายในอาคาร ใช้แนวความคิดในการออกแบบคือมีความเรียบง่าย เน้นให้เห็นถึงสัจจะแห่งโครงสร้างอาคาร เลือกใช้สีภายในเป็นสีขาวทั้งหมดเพื่อสื่อถึงแนวความคิดในการออกแบบ และทำให้วัตถุจัดแสดง ได้แก่ เครื่องอัฐบริขารต่าง ๆ มีความเด่นชัดมากยิ่งขึ้น การใช้แสงภายในเน้นวัตถุจัดแสดงเป็นสำคัญ ส่วนการให้แสงโดยทั่วไปนั้นเป็นการให้แสงแบบสะท้อน (indirect lighting) เพื่อให้เกิดความรู้สึกสงบและสบายตาในการมองเห็น ส่วนการจัดพื้นที่ภายในสามารถแบ่งออกได้เป็นพื้นที่ปฏิบัติธรรม พื้นที่สัจจกร พื้นที่ชมนิทรรศการ และพื้นที่สำหรับการจัดวางวัตถุแสดง ซึ่งการออกแบบพิจารณาจากพฤติกรรมการใช้งานของผู้ใช้อาคารเป็นปัจจัยสำคัญ

การเลือกใช้ระบบประกอบอาคาร เน้นระบบที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น ระบบไฟฟ้า แสงสว่าง ที่มีการออกแบบร่วมกับการใช้แสงธรรมชาติ เป็นระบบที่ให้ปริมาณแสงสว่างมากแต่ใช้พลังงานไฟฟ้าน้อย และเลือกใช้ระบบปรับอากาศที่มีค่าประสิทธิภาพพลังงานสูง เสียงรบกวนพื้นหลัง (background noise) น้อย

การออกแบบเพื่อทุกคน (universal or friendly design) เนื่องจากอาคารต้องสามารถใช้งานได้โดยสะดวก แม้จะเป็นผู้ป่วย คนชรา และผู้พิการ ดังนั้นในการออกแบบอาคารจึงต้องมีการพิจารณาเรื่องการเปลี่ยนแปลงค่าระดับ ขนาดของพื้นที่ใช้สอย การใช้ระบบประตูอัตโนมัติ รวมไปถึงป้ายและระบบสัญญาณต่าง ๆ ที่ใช้ในอาคาร

ขั้นตอนการพัฒนาแบบทางสถาปัตยกรรม

ในการออกแบบอนุสรณ์สถานพระเทพวิทยาคม นั้น ส่วนที่เป็นสาระสำคัญคือส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกรูปแบบและรูปทรงของอาคาร ซึ่งรูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในการออกแบบได้แก่ รูปแบบประเพณี (๑) รูปแบบกิ่งอาคาร (๒) และรูปแบบอาคารร่วมสมัย (๓) ดังภาพที่แสดงดังต่อไปนี้

ในการประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาลักษณะอาคาร ที่ประชุมเห็นควรให้อนุสรณ์สถาน พระเทพวิฑยาคม มีลักษณะทั้งสามประการอันได้แก่ (๑) ต้องมีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม หรือกึ่งประเพณี (๒) สามารถใช้พื้นที่ภายในเพื่อเป็นอนุสรณ์สถานเก็บเครื่องอัฐบริหารของท่าน พระเทพวิฑยาคมเพื่อการศึกษา และ (๓) มีลักษณะร่วมสมัย ซึ่งทางคณะผู้ออกแบบได้ปรับปรุงจนได้ รูปแบบอาคารที่ผสมผสานแนวคิดทั้งสามร่วมกันอย่างแนบคาย

อนุสรณ์สถานพระเทพวิทยาคมจึงเป็นสถาปัตยกรรมที่ผสมผสานรูปแบบประเพณีประยุกต์ผ่านองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่นำมาใช้ในกระบวนการออกแบบ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อการเป็นสถาปัตยกรรมแห่งความยั่งยืน ควบคู่ไปกับเป็นอนุสรณ์สถานแด่พระเทพวิทยาคม เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาและเรียนรู้ต่อไป

ปัจฉิมบท

อาจารย์มานุสรณ์ หลวงพ่อคุณ
“ใครขอกูให้” เป็นอาจิณ
ปรีสุทโธ “ละชั่ว ทำดี” เป็นที่ตั้ง
“บุญมีจริง บาปมีจริง” อยู่กับตน
“ยิ่งเอามันยิ่งอด ยิ่งสละให้หมดมันยิ่งได้”
วัด โรงเรียน โรงพยาบาลได้พึ่งพิง
จวบมรณะ ละสังขารตั้งมานั้น
เพื่อเป็นร่างครูใหญ่ให้ นศพ.
พระเทพวิฑยาคม อุดมเวท
เคยนั่งยอง เคยพูดพิน กับทุกคน

ท่านเกื้อกูลพุทธศาสน์ประกาศศีล
“ไม่เลือกยากดีมีจน” สิ้นทุกหมู่ชน
“มีศีลธรรมประจำใจ” ในทุกหน
“สอนตนก่อนสอนคน” จึงเห็นจริง
ท่านจึงให้สาธารณะหลากหลายยิ่ง
หนุนทุกสิ่งด้วยเมตตาพาเพียงพอ
อุทิศสิริระวางนั้นให้โรงหมอ
เพื่อเกิดก่อความรู้ดูแลคน
เคยเคาะเคศให้พระเครื่องลือเลื่องหน
น้อมกมลก้มเศียรกราบส่งสักการ

รองศาสตราจารย์สุณีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์
(ประพันธ์)

บรรณานุกรม

นัยนา แยมสาขา และคณะฯ. (๒๕๔๓). **หลวงพ่อกุณ ปริสุทฺโธ**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.

ประวัติหลวงพ่อกุณ ปริสุทฺโธ วัดบ้านไร่ พระเกจิชื่อดังภาคอีสาน. จาก <https://www.kapook.com>
พระเทพวิฑฒาคม (คุณ ปริสุทฺโธ).วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, จาก [https://th.wikipedia.org/wiki/พระเทพวิฑฒาคม_\(คุณ_ปริสุทฺโธ\)](https://th.wikipedia.org/wiki/พระเทพวิฑฒาคม_(คุณ_ปริสุทฺโธ))

วันชนะ. (๒๕๕๒). **กฐินแต่ธรรมะ**. กรุงเทพมหานคร: ไพลินบุ๊กเน็ต จำกัด.

ค้นเมื่อ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑, จาก <https://www.thairat.co.th>

ค้นเมื่อ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑, จาก <https://www.thaipost.net>

ค้นเมื่อ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑, จาก <https://www.matichon.co.th>

ค้นเมื่อ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑, จาก <https://www.dailynews.co.th>

ค้นเมื่อ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑, จาก <https://cad.kku.ac.th>

คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกงานครูใหญ่

ที่ปรึกษา

๑. พระครูศรีปริยัติวิสุทธิ (โกวิท) วัดด่านใน รองเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
๒. นายสุนทร จิตต์อำนวยการวิวัฒนา
๓. นางสาวจุฬารัตน์ ปรียุทธิชาติ
๔. นายอนันต์ พูลสวย
๕. นายธวัช เรืองทราย
๖. นายนรากร มหัทธนนท์
๗. นางสาววัชรี ไทยพิทักษ์กุล
๘. นายสมบุญรณ์ โสสถิอนันต์
๙. นางวิภาพรรณ โสสถิอนันต์

ประธานอนุกรรมการ

รองศาสตราจารย์ชาญชัย พานทองวิริยะกุล
(คณบดีคณะแพทยศาสตร์)

รองประธานอนุกรรมการ

ศาสตราจารย์สมบุญรณ์ เทียนทอง

อนุกรรมการและเลขานุการ

นายชุมพร พารา (ผู้อำนวยการกองสื่อสารองค์กร)

อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นางสาววัลยา ภูงาม

อนุกรรมการ

๑. รองศาสตราจารย์วรวิฑูรี วรพุทธพร
๒. รองศาสตราจารย์จริยา อ่ำคา เวลบาท
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรยง ทุมแสน
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัทมา อมาตยคง
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภาพร เตชะทวิวรรณ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันสนันท์ แป้นนางรอง
๗. นายวันชัย กาญจนสุรัตน์
๘. นางบุษกร อุตสาหกรรมกิจ
๙. นางสาวพัทธ์พิชญา พิชญวนิชย์
๑๐. นางสาวลักขณา ดาศรี
๑๑. นางสาวปทุมยนาถ ฉัตรเสถียรศักดิ์
๑๒. นายณัฐชนนศรีสนาย
๑๓. นายทวูธ รัตนทิพย์
๑๔. นางวิไลยพุด ชินคำหาญ
๑๕. นายถิรวัดน์ ภูญแจทอง
๑๖. นางสาวฐิติวัลค์ บุญจันทร์
๑๗. นางสาวพรนภา พันธรักติวงศ์
๑๘. นางสาวสุธิมนต์ เมธาทิมสุข
๑๙. รองศาสตราจารย์สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์
๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนงค์ รุ่งแจ้ง
๒๑. รองศาสตราจารย์ไฉวรรณ หม้อทอง
๒๒. รองศาสตราจารย์พิพัฒน์พงษ์ แคนลา
๒๓. นางสาวจุฬาลักษณ์ เครือเพี้ยกุล
๒๔. นางสาวปริยากร เกตุภูเขียว
๒๕. นางสาวภูริชญา รั้งสี
๒๖. นายชูชนะ อุกหปัญญากุล
๒๗. นายอภิสิทธิ์ อินทรวงษ์โชติ
๒๘. นายพีรพัศ ศรีนิล
๒๙. นายธีรภัทร เหลืองธนะผล
๓๐. นายวุฒิชัย รักญาติ
๓๑. นางสาวศศิณา โคตรสมบัติ
๓๒. นางสาวชุตติมณฑน์ ดลนิมิตสกุล
๓๓. นางสาวสิริกร กิจกมลเสวติ
๓๔. นางสาวธันยพร กิตติสาร
๓๕. นางสาววรรษญา ทับทิมโกมลกุล
๓๖. นางสาวชินิมา ธนเกษมสุขกุล
๓๗. นางสาวฐิติกานต์ บุญเจริญ
๓๘. นายกันตพงศ์ ไพบูลย์ศิริจิต
๓๙. นางสาวนงนภัส วัชรคุปต์
๔๐. นางสาวกานดา รุ่งรังสี

พระ สถิตแห่งเนื้อ
เทพ อุโฆษสังฆคุณ
วิทยา ประสิทธิจน
คม ค่าควรคิดถ้อง

หลวงพ่อกำเนียด้าว
คุณ ค่าศักดิ์สิทธิ์พจน์
ปริ วารพระสุคต
สุทฺธฺ สุกกิเลสร้อย
เปรียบรัตนะ เปรยยิ่งแก้ว
สูงค่า วิสุทธิดี
ของ เกจิบารมี
ชาวพุทธ ศรัทธาแล้ว
คำสอน ภิกษุผู้
หลวงพ่อบรรณิสรพร
ยังสถิต ปัจจุบัน
เป็นสรณะ ถึงบัดนี้

นาบุญ
แซ่ซ้อง
เจือโลก เลิศแล
ถ่องแท้ทางธรรม
ขุนทด
กล่าวถ้อย
สาวก เลิศนอ
สุดสิ้นมลทินเฮย
คือมุนี
ผ่องแผ้ว
หลวงพ่อกุณนา
เพชรแพรวพิสิษฐพร
ดับขันธ
ศาสตร์ชี้
ฤาห่อน หายแล
บัดหน้านิรันดรเกษม

นศ.พ.ณัฐภพ ปินะกาตาโพธิ์ (ประพันธ์)

ภาพจำลองสถาปนสถานชั่วคราววัดหนองแขวงพระอารามหลวง
งานพระราชทานเพลิงศพครูใหญ่เป็นกรณีพิเศษพระเทพวิทยาคม
(หลวงพ่อคุณ ปริสุทโธ) ณ บริเวณด้านหลังพุทธมณฑลอิสาน
ตำบลศิลา อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น

สิ้นเชื่อไม่เหลือเศษ

เป็นการตีความตามเจตนารมณ์ในพินัยกรรมของหลวงปู่

สิ้นเชื่อ

หมายถึง กิเลสต่าง ๆ สิ้นไปหมด ไม่เหลือเชื่อที่จะทำให้เกิดได้อีก

ไม่เหลือเศษ

หมายถึง เชื่อจะเกิดอีกก็หมดสิ้นไปแล้ว แม้เศษต่าง ๆ คือเศษแก้วด้านก็ดี กระจก หรืออัฐิ ก็ดี ก็ไม่มีเหลือไว้เลย

สิ้นเชื่อไม่เหลือเศษ

จึงไม่มีสิ่งใดเหลืออยู่ คงอยู่แต่แก่น คือความดีล้วน ๆ ให้อุชชนคนรุ่นหลัง ได้ระลึกถึงสืบไป ตราบนานเท่านั้น....

พระธาตุกลางน้ำ

อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

จุดลอยอังคาร